

Dusnieuws is een uitgave van het anarchistisch collectief EuroDusnie uit Leiden. Nummer 31, uitgave oktober-november 2001.

NIEUWE OORLOG IN OUDE ZAKKEN

Er is de afgelopen weken al veel gezegd over de 'Nieuwe oorlog'. Vanuit het vredeskamp wordt gewezen op nogal dubieuze bondgenoten in de 'coalitie tegen het terrorisme', men waarschuwt dat 'rechts' het terrorisme zal gebruiken om verdere aanslagen op burgerlijke vrijheden te rechtvaardigen, men bekritiseert de hetzerige oorlogspropaganda, wijst op verschillende definities van het woord 'terrorisme', en spreekt over de dubbele moraal die Westerse landen hanteren tegenover het 'terrorisme'. Daar valt in deze Dusnieuws weinig meer aan toe te voegen.

Iets wat echter niet genoeg kan worden gedaan, is de dramatische gebeurtenissen van 11 september in breder perspectief te plaatsen. De zesduizend slachtoffers van 11 september zijn er zes duizend te veel maar helaas niet uniek in de wereld. Oorlog, terrorisme, racisme, fascisme, honger, armoede, sociale uitsluiting en onderdrukking eisten ook vóór de elfde dag in dag uit al duizenden slachtoffers. Dat het vóór (en na) 11 september voornamelijk om niet-Amerikanen ging (-en gaat) doet daar niets aan af. Terrorisme is verschrikkelijk, maar geen doodsoorzaak nummer één in de wereld. Armoede, oorlog en honger vergen iedere dag meer slachtoffers dan op 11 september in New York en Washington zijn gevallen.

Pijn maakt geen onderscheid in huidskleur en nationaliteit, er zijn echter politici die dat wel doen. De strijd voor vrede en tegen terrorisme en oorlog - als de laatste twee al verschillende dingen zijn - is dezelfde strijd. Het is een grensloze strijd tegen onderdrukking, geweld en intolerantie in al zijn verschijningsvormen. Je kunt in het Westen geen vrede en veiligheid creëren door elders oorlog en onveiligheid te bewerkstelligen. Het is vrede voor iedereen of vrede voor niemand. Wat Westerse regeringen, maar vooral de VS, daarom als eerste zouden moeten doen is ophouden dictaturen en 'goed' terrorisme te steunen en ophouden een buitenlandse politiek te voeren die er voornamelijk op gericht is de eigen nationale belangen te beschermen.

ONDERWIJS EN KAPITALISME

Enkele jaren geleden kregen Leidse studenten Geneeskunde college over longkanker. Als ze uit het raam van de collegezaal keken, zagen ze een enorm reclamebord van Marlboro sigaretten. Met portret van een voor cowboy spelende acteur (die overigens zelf Marlboro een proces aandeed wegens de opgelopen, uiteindelijk dodelijke, rookverslaving). De betreffende hoogleraar spande een proces aan tegen het sigaretten reclamebord. Maar dit bleek niet eenvoudig.

Dat bord stond tenminste nog net buiten het universiteitsterrein. Sinds die tijd is zowel in de Leidse universiteit als elders in het onderwijs, de commercie verder opgerukt. Shell- en Philipskopstukken worden tot hoogleraar benoemd. Via grote bedrijven komt er de ene na de andere "bijzondere hoogleraar". Nijenrode, een opleiding voor rijkeleuzaantjes die zelfs te stom zijn om met steun van een door pa betaalde repetitor de titel "meester in de rechten" te behalen, is als universiteit erkend. Er wordt gestrooid met eredoctoraten voor mannen, die eerder zichzelf dan de wetenschap verrijkt hebben. Niet-wetenschappelijke flutvakken als bestuurskunde, bedrijfskunde, management variant Letteren enz. rukken op. Maar ook het verzet ertegen. Bij de opening onlangs van het academisch jaar in Groningen bezetten studenten de universiteit.

Men voert de Verklaring van Bologna in. In alle Europese landen worden universiteiten geuniformiseerd met Amerikaanse Bachelor en Masters-graden. In België zijn hier grote acties tegen gevoerd.

In augustus dit jaar hebben enkele studenten uit Dortmund (Duitsland) tot een scholieren- en studentenstaking in heel Europa opgeroepen. De reden voor de staking is dat vele studenten en scholieren in de hele EU dezelfde problemen hebben: te hoge eigen studiebijdrage, bezuinigingspolitiek en privatisering. De bedoeling is om tijdens de eerste stakingsdagen acties overal in Europa te voeren en om dan op misschien 13,

Zonder deze noodzakelijke omwenteling in politiek denken komt er nooit een oplossing en nooit een einde aan oorlog, terrorisme, racisme en onderdrukking. Is zo'n omwenteling in politiek denken wel waarschijnlijk? Dat is nog maar de vraag. Nederlandse politici, de SP uitgezonderd, lopen kritiekloos aan de leiband van de VS. Het ligt niet in de verwachting dat dit snel zal veranderen. De parlementaire cultuur met haar minimale politieke marges heeft bewezen vaker aan de wortel te staan van het vergroten van oorlog, armoede, uitsluiting en racisme dan dat men een oplossing dichterbij brengt. Zo is onder leiding van de Westerse parlementaire democratieën de kloof tussen arm en rijk wereldwijd de afgelopen decennia schrikbarend toegenomen. Het Damrak en de New York Stock Exchange konden na de Tweede Wereldoorlog de wereldbevolking

evenmin stabiliteit en vrede brengen. Maar ook internationale economische instituten zoals het Internationaal Monetair Fonds en de Wereld handelorganisatie bieden geen oplossing. De door deze instellingen aan de wereld opgelegde economische blauwdrukken zijn dikwijls juist de oorzaak van opstanden en onlusten waarvan terrorisme een extreme uiting is. Terwijl vooral in de niet-Westerse landen de sociale en politieke conflicten zich steeds hoger opstapelen slaan de bevolkingen van totaal verarmde landen op de vlucht om voor een groot deel in het Westen noodgedwongen in de illegaliteit te verdwijnen.

Wanneer we een einde willen maken aan oorlog en onderdrukking kunnen we dus beter niet wachten op politici. We zullen als gewone mensen zelf de handen inéén moeten slaan. We zullen onszelf als bevolking buitenparlementair moeten organiseren in veelkleurige democratische organisaties. We zullen ook meer moeten doen dan demonstren voor vrede alleen. We zullen ons vanaf vandaag ook actief moeten gaan opstellen in andere maatschappelijke en politieke kwesties. Het is immers geen goed idee gebieden de organisatie van onze samenleving over te laten aan politici. Te vaak maken ze er een zootje van; zowel lokaal, landelijk als internationaal.

We zullen ons in de toekomst dus niet alleen moeten inzetten voor 'vrede en solidariteit en rechtvaardigheid' in Afghanistan of Palestina, maar ook voor dezelfde zaken bij ons in de buurt.

Er zijn om ons heen een groot aantal organisaties die zich op allerlei manieren inzetten voor een wereld vol vrede en rechtvaardigheid. Zij werken aan de sociale samenhang die de samenleving bij elkaar probeert te houden tegen al het economische en politiek geweld dat haar bedreigt. Veel van deze organisaties zitten te springen om collega's.

Je kunt natuurlijk ook samen met anderen nieuwe organisaties opzetten. Kom in ieder geval in beweging. Geef een stukje van je vrije tijd en strijd!

1998 gebroken heeft en zich ook niet aan het regeerakkoord houdt. Daar staat namelijk: "We zullen het raamwerk van de wetten voor de hogeschool met de bondsraad verder ontwikkelen en daarbij het vragen van studiekostenbijdragen uitsluiten".

Lees verder op pagina 10

INHOUD DUSNIEUWS 31

INDYMEDIA.NL

VERVOLG TROTSKISMEDISCUSSIE

ONDERWIJS EN KAPITALISME

WERELDWIJDE BIJEENKOMST VAN PEOPLES GLOBAL ACTION

LINKS EN DE OORLOG

LOKALISEER VERZET

ONDERTUSSEN IN RUSLAND

HTTP://EURODUSNIE.NL

Dusnieuws wordt uitgegeven door het anarchistisch collectief EuroDusnie. Hoofdkantoor, Boerhaavelaan 345, dagelijks geopend van in elk geval 14.00 tot 17.00 uur.

Weggeefwinkel, Hooglandsekerkgracht 4, geopend op donderdag en vrijdag van 14.00 tot 17.00 uur en zaterdag van 11.00 tot 7.00 uur.
Telefoon: 071 5136955
Email: weggeefwinkel@squat.net

Eetcafe Las Vegas, Koppenhinksteeg 2b en 2c, open op woensdag van 18.00 tot 20.00 uur. Dagcafé op zaterdagmiddag van 11:00 tot 17:00
Telefoon: 071 5136955

Infowinkel Tegengif, geopend op woensdag van 18:00 tot 20:30 en zaterdag van 14:00 tot 17:00, Koppenhinksteeg 2c.

Correspondentie naar Dusnieuws:
Redactie Dusnieuws
Postbus 2228
2301 CE LEIDEN
tel/fax: (071) 5173019
E-mail: eurodusnie@squat.net
Homepage: <http://www.eurodusnie.nl>

Drukkerij: Mostert & van Onderen!
Langegracht 61, 2312 NW Leiden
Oplage: 1000 stuks
Giro-nr: 3184679 Eurodusnie - Dusnieuws
Postbus 2228, Leiden.
o.v.v. Dusnieuws

Abonnementen: Dusnieuws is en blijft gratis.

Voor de productie van het blad zijn wij echter afhankelijk van donateurs. Als richtlijn vragen we je voor vijf nummers een tientje, maar je mag natuurlijk ook meer storten. Vermeld op je overschrijving je adres, anders wordt opsturen een probleem.

Laat ook weten hoeveel exemplaren je wil ontvangen. Wij hopen dat je extra exemplaren op openbare plaatsen neerlegt. Kun je echt geen cent missen dan sturen we je de

Dusnieuws gratis op. Dusnieuws is te vinden in de meeste alternatieve boekwinkels en informatiecentra. Je kunt je ook op de digitale versie abonneren door ons een mailtje te sturen, je wordt dan indien gewenst ook regelmatig op de hoogte gehouden van de EuroDusnie activiteiten.

De redactie heeft altijd interesse in ingezonden artikelen als ze maar niet beginnen met de diktatuur van de vrije markt, maar wel als er minstens drie keer het woord wereldrevolutie in voorkomt. Stukjes gewoon zonder lay-out grappen in platte tekst mailen of uitgeprint opsturen naar bovenstaand adres. Dusnieuws is copy-right vrij dus neem over wat je wil.

De deadline voor Dusnieuws nummer 32 is 26 november 2001

Alle artikelen in Dusnieuws worden geschreven op persoonlijke titel.

INDYMEDIA.NL EEN FEIT...

Woensdag 17 oktober vond de officiële lancering van Indymedia.nl plaats. Indymedia.nl is het Nederlandse initiatief van een breed platform van onafhankelijke media-activisten, geïnspireerd op het reeds bestaande internationale Indymedia netwerk. (www.indymedia.org). Om zelf nieuws te brengen over o.a. globalisering, de wereldcrisis en over andere zaken die in de traditionele media vaak geen ruimte krijgen, is dit netwerk geboren dat die ruimte wel biedt.

Iedereen kan gemakkelijk zijn verhaal in beeld, geluid en/of tekst, op de website plaatsen. Deze items die gepubliceerd worden in de 'open nieuwslijn' worden in principe niet gecorrigeerd of gecensureerd. De redactie wil zich hierin zo terughoudend mogelijk opstellen en slechts in uiterste gevallen items verwijderen van de homepage indien de basisregels overtreden worden (te vinden op de webstek zelf).

Alle inhoud van de website mag worden hergebruikt en uitgezonden worden, op het net en elders, tenzij de maker (m/v) van een item dat anders wil.

Indymedia is niet gecentraliseerd op één plaats. Het kan op elk ogenblik ontstaan op plaatsen waar zich feiten met nieuwswaarde afspelen. In tegenstelling tot de traditionele media wordt de nieuwswaarde door de activisten zelf toegekend.

Daarvoor gebruikt Indymedia radio, TV, Internet en drukwerk.

De website vormt het centrum van deze verschillende media.

De noodzaak van het opzetten van het wereldwijde Indymedia netwerk had zijn oorsprong in Seattle (V.S.) alwaar de traditionele media

hoofdzakelijk de schermutselingen van (autoriteiten met) actievoerders eenzijdig in beeld brachten en niet het achterliggende verhaal. Ook in Nederland zijn sensatie en oppervlakkige berichtgeving schering en inslag.

Indymedia.nl hoopt een bijdrage te kunnen leveren aan de verspreiding van kritiek op de bestaande maatschappelijke verhoudingen en daardoor mee te bouwen aan een solidaire, vreedzame en rechtvaardige wereld.

Webstek: <http://indymedia.nl>

webradio: <http://squat.net/koekoeroe.m3u>
Koekoeroe Web Radio
zondag t/m woensdag 18-22 uur

ED INTERN 31

We beginnen deze intern met de vraag om culinaire talenten voor eetcafé Las Vegas want daar is een tekort aan. Dus als je niet wilt dat er in de nabije toekomst alleen nog maar rauwkost, noten en zaden op het menu staan kun je het kookteam gaan versterken met je culinaire inzet en ongekruidde enthousiasme.

Ook de andere EuroDusnie-projecten verwelkomen graag nieuwe mensen want we hebben voornamelijk altijd meer ideeën dan we mensen hebben die ons willen helpen deze te realiseren.

De veranderingen, toevoegingen en verbeteringen aan de website van Eurodusnie zijn zowaar bijna niet meer bij te benen. Zo kun je via deze site sinds kort Koekoeroe Reedio (*de Leidse vrije radiozender*) vier avonden per week live beluisteren, al gaan er wel de verhalen rond dat het nog enkele noodzakelijke verbeteringen behoeft. Daarbij kun je op de website naar filmopnames van demo's en acties van de afgelopen jaren kijken. Ook vind je er talloze opruiende illustraties voor huis tuin en keuken gebruik en de grensoverschrijdende RADAR agenda. Tot slot zijn er vanaf heden voor de mensen die hun theoretische en intellectuele pretenties willen updaten allerlei theoretische stukken over anarchisme op te vinden.

Gedurende drie weken heeft in de dependances van Eurodusnie in de Koppenhinksteeg een journaliste van Volkskrantmagazine rondgehangen die allerlei voor haar *human interest-reportage* aantrekkelijk tijkende personen aanklampie. Dat leidde bij een aantal medewerkers en bezoekers van Eurodusnie tot zenuwachtig gedrag en een ontwakende journalistenfobie die overigens dikwijls -klaarblijkelijk ook in dit specifieke geval- zeer terecht is. Oorspronkelijk zou het desbetreffende artikel namelijk gaan over de mensen en ideeën achter Eurodusnie. Maar in de eerste versie kwam de terreur van de actualiteit aan de orde en kwam de aandacht van het artikel vrijwel volledig te liggen op de zoveelste crisis. *Human interest?* De uiteindelijke versie van het artikel blijkt stukken beter te zijn en is te lezen in Volkskrant magazine dat ongeveer tegelijk met deze Dusnieuws verschijnt.

Het hardnekkige gerucht gaat trouwens dat de Vrijplaats Koppenhinksteeg in gesprek is met bekende documentairemaker H.P. over een te maken documentaire. Meer nieuws hierover in volgende Dusnieuws.

Ook al vindt de sociaaldemocratische(?) ayatollah Kok het uiterst ongepast en voorbarig, toch zijn er al in aardig wat steden en dorpen vredesinitiatieven tegen 'de nieuwe oorlog' opgestart. In Leiden is in ieder geval het Leidse Anti Oorlogs Comité, waarbij ook enkele Eurodusniërs betrokken zijn, weer volop actief geworden. Op maandagavond acht oktober, de oorlog was toen al bijna een dag gaande, onttaarde na enige discussie de inderhaast bijeengeroepen 'burgerbijeenkomst' in een spontane demonstratie en werd tevens besloten drie dagen later een nieuwe demonstratie te houden.

De opkomst bij de burgerbijeenkomst was voor Leids begrippen en gezien de korte voorbereidingstijd succesvol te noemen, er kwamen rond de tachtig mensen opdagen uit verschillende bevolkingslagen en groepen. Dat is iets wat de al te objectief gerichte verslaggever van het Leidsch Dagblad volkomen ontging. Hij had het over de 'uiterlijk herkenbare' linkse kern van Leiden die in getal de dominerende groep geweest zou zijn. De tweede demonstratie bracht zo'n 150 mensen op de been en met name de toespraak van de Afghaanse Rosa zal ons nog lang bij blijven. Over de route daarentegen waren heel wat minder mensen enthousiast. Deze ging grotendeels parallel aan drukke winkelstraten hetgeen in veel ogen nogal onzinnig leek.

Nog even een korte blik in de toekomst. Momenteel wordt hard gewerkt aan een discussiedag rondhet thema Commercialisering versus Vrijplaatsen en andere Vrije Ruimtes. Deze staat gepland voor zaterdag 8 december en zal plaats vinden in één van Leiden's Vrijplaatsen. Meer hierover en over de onlangs opgestarte campagne 'Lokaliseer Verzet' vind je speedig op de webstek: <http://www.lokaliseerverzet.nl>

LOKALISEER VERZET!

Overal ter wereld zetten mensen zich in voor het behoud van Vrije Ruimte. Want wie je ook bent, waar je ook woont, overal dringt 'de markt' zich aan de samenleving op. 'Vrije marktwerking' gaat voortdurend ten koste van niet-commerciële initiatieven die zorgen voor diversiteit en die een vrijplaats bieden voor menselijke creativiteit. Binnen de campagne "Lokaliseer Verzet" wordt daarom opgeroepen lokaal vrijplaatsen te veroveren en te verdedigen, om protest aan te tekenen tegen de commercialisering van onze samenleving en alternatieven te bieden voor de culturele vervlakking en de commerciële eenheidsworst. Als doelstelling heeft de campagne het creëren van meer culturele en politieke vrijplaatsen. Dit begrip moet dan vrij breed worden opgevat. Gedacht kan worden aan vrijplaatsen, bezette gebouwen die een ontmoetingsplaats kunnen zijn voor lokale maatschappijkritische groepen, basisdemocratische collectieven en personen. Maar ook buurtcentra, niet-commerciële concertpodia, (goedkope) ruimten voor kunstenaars, die bedreigd worden door het dichtdraaien van de subsidiekraan, kunnen worden gezien als "vrijplaatsen" die verdedigd of heroverd moeten worden. Ook kun je denken aan verdediging van de spaarzame nog "vrij genietbare" natuur, of open ruimte, die onder druk staat van private belangen en daarom tegen de investeringsdrang van projectontwikkelaars en private partijen verdedigd moet worden.

Lokaliseer Verzet wil lokale en regionale acties voor verdediging en verovering van Vrije Ruimte laten samenvallen met internationale actiedagen. De laatste tijd is er veel aandacht geweest voor internationale mobilisaties. Er is echter een groot gebrek aan toegankelijke lokale organisaties waar mensen hun inspiratie kwijt kunnen om lokaal verder te bouwen aan alternatieven voor datgene waartegen gedemonstreerd wordt. Lokaliseer Verzet wil het mensen makkelijker maken plaatselijk initiatieven te nemen, doorat men deel kan uitmaken van een landelijke campagne.

Op 8 december gaat de campagne van start met een oproep tot lokale actie gericht op het veroveren, heroveren of verdedigen van Vrije Ruimte. Iedereen die geïnteresseerd is en in haar of zijn dorp of stad hiermee aan de slag wil is uitgenodigd om op 4 november naar het Cultureel Centrum Universiteit Utrecht "Parnassos" (Kruisstraat 201, achter Stadsschouwburg) te komen. Hier zal van 14.00 tot 17.30 uur een overleg plaatsvinden over de acties op 8 december en de daaropvolgende activiteiten onder de noemer "Lokaliseer Verzet".

Meer informatie:

Initiatiefgroep Lokaliseer Verzet
Postbus 2228
2301 CE Leiden
tel. 06-18200684
<http://www.lokaliseerverzet.nl>
info@lokaliseerverzet.nl

ONDERTUSSEN IN... RUSLAND

In Rusland staat het grootste aaneengesloten bos van Europa. Sommige delen daarvan zijn zelfs oerbos: dicht begroeide stukken waar het ecosysteem al jarenlang onaangeroerd is. Houtkapbedrijven verwoesten momenteel de Russische bossen met hun handelen vanuit een korte-termijnperspectief. Dmitry E. Aksenov en Mikhail L. Karpachevsky maakten vorige maand een tour om de alarmklok te luiden voor de bossen in hun land.

Rusland worstelt met haar economie. Op televisie verschijnen beelden van lange rijen wachtenden, zoals er die altijd wel ergens schijnen te staan in het Oosten van Europa. Rusland greep na de stoeve overgang naar het kapitalisme massaal naar de wodka, zo lijkt het soms. Dergelijke ellendige tafereelen komen volgens Aksenov en Karpachevsky niet zo vaak voor. Wel vinden beiden het moeilijk om door te dringen tot de Russische burger met hun verhalen over de teloorgang van het oerbos.

"Mensen moeten vooral overleven", vertelt Karpachevsky. "Hun eigenbelang gaat nu voor. Alleen als de aantasting van het bos recht voor hun neus gebeurt ondernemen ze actie. Na de omwenteling in de jaren tachtig zagen we meer acties. Door de economische recessie gebeurt het nu minder. Daarbij steunt de overheid zo iets helemaal niet."

Die laatste heeft vooral oog voor de economische stabiliteit in het land. De overheid bezit het bos en verhuurt deze aan bedrijven. Er bestaat een lange lijst van regels die het oerbos moeten beschermen. Volgens Karpachevsky en Aksenov zijn die regels echter een farce.

"De regering verspreidt oneigenlijke informatie", vindt Karpachevsky. "Zij zeggen dat slechts één vierde van het bos gekapt wordt. Dat is inderdaad zo. Daarbij geven zij zich echter geen rekenschap van het feit dat die kap erg geconcentreerd is. Het meest productieve en gezonde bos verdwijnt als eerste."

"Bedrijven doen aan clear-cutting", licht Aksenov toe. "De gebieden die ze kaal achterlaten zijn te groot om snel te kunnen herstellen. Er moeten bomen in de buurt zijn om het ecosysteem weer op gang te krijgen. Het mooie van oerbos is juist dat het groot en aaneengesloten is. Veel dieren vinden een beschermd habitat in oerbossen, mits er niet te veel open plekken zijn. Daarbij vertelt de Russische overheid het spreekwoord dat er geen onderscheid is tussen oerbos en normaal bos. Al het bos mag dan ongelimiteerd gekapt worden, dus valt er weinig te beschermen. Daarbij: al is een stuk bos beschermd, dan nog wordt er vaak gekapt."

"De houtkapbedrijven kunnen vaak niet voldoen aan al die bureaucratische regelgeving. Niemand neemt die regels nog serieus", zegt Karpachevsky. "Vergunningen om te kappen komen meestal voort uit onderhandelingen met lokale bestuurders. Vaak zijn de bureaucraten ook aandeelhouders in de industrie. Ze laten zich leiden door persoonlijk gewin in plaats van door verantwoordelijkheidsgevoel. Sommigen van hen bekleden al decennialang dezelfde positie.

Naam organisatie: Socio-ecological Union
Aantal leden: 200 organisaties, 2000 leden
Streven: informatie-uitwisseling en voorziening betreffende ecologie en de bescherming daarvan
Vertegenwoordiger: Dmitry E. Aksenov

Naam van organisatie: Biodiversity Conservation Centre
Streven: Ecologisch bewustzijn in het algemeen bevorderen
Vertegenwoordiger: Mikhail L. Karpachevsky

Tijdens de omwenteling konden ze gewoon blijven zitten. Ze raakten gewend aan een bepaalde manier van politiek bedrijven. De regering moet meer verantwoordelijkheid nemen. De houtindustrie groeit snel. Het is één van de grootste industrieën van Rusland, maar ze denken niet aan het milieu. Niemand heeft een duidelijke policy voor duurzame houtkap. De bedrijven bieden weinig transparantie."

"Slechts enkele bedrijven staan ons toe de herkomst van hun houtleveranties te achterhalen", aldus Aksenov. "Enkele bedrijven dicht bij de grens van Finland tonen nu meer milieubewustzijn en openheid. Zij kaptten illegaal en proberen dat nu te veranderen. Andere bedrijven voeren een totaal gesloten informatiebeleid. Wij krijgen niets te zien over hun houtproductie."

"Wij krijgen geen geld van de regering", vertelt Karpachevsky. "We zouden wel geld kunnen krijgen als we zouden zeggen dat alles goed is. We bedruipen ons nu voornamelijk met donaties uit het buitenland van liefdadige instellingen en sponsors."

"De Russische bevolking trekt liever haar portemonnee voor andere zaken", zegt Aksenov. "Bijvoorbeeld voor de kerk of voor weeskinderen."

"Van de lokale bevolking in de buurt van de bossen verwachten we meestal niet veel. Vaak zijn ze zelf kappers en willen ze hun baan niet kwijtraken. Er spelen doorgaans ook nog een heleboel sociale problemen", weet Karpachevsky.

"Wij hopen dat de meer milieubewuste bedrijven in Europa druk kunnen leggen op Russische bedrijven om duurzaam hout te kappen. Als zij enkel nog maar kopen van bedrijven die kunnen bewijzen dat productiemethoden vriendelijk zijn voor de oerbossen,

dan zullen de bedrijven in ons land zich waarschijnlijk daaraan wel aanpassen. In Rusland bestaat het besef nog niet zo sterk dat het ook in ons eigen belang is om te denken aan de bossen. Latere generaties kunnen nog veel problemen krijgen met de ongelimiteerde houtkap zoals die nu plaatsvindt. In Europa lijkt dit besef al sterker te zijn. We hopen dit over te kunnen brengen naar Rusland."

Lotte

ANARCHISTISCHE BOEKENMARKT

Op ZATERDAG 10 NOVEMBER 2001 vindt in Utrecht de derde Anarchistische Boekenmarkt plaats. Van 11.00 tot 18.00 uur zal dit jaar zaal Moira, Wolvenstraat 10, de locatie voor de boekenmarkt zijn. Organisaties, boekhandels, uitgeverijen en actiegroepen uit binnen- en buitenland zullen daar staan met anarchistische boeken, brochures, video's, tijdschriften, t-hemden etcetera. In politiek-cultureel centrum ACU, Voorstraat 71 (drie minuten lopen van Moira), zal de rest van het programma plaatsvinden. Met diverse lezingen, films, video's, discussies, en hapjes. Het definitieve programma is op dit moment nog niet bekend. Bericht hierover volgt nog. Verspreid deze aankondiging!

Voor meer informatie:

Anarchistische Boekenmarkt
p/a Simon Bolivarstraat 91
3573 ZK Utrecht
email: peetje@antenna.nl

WAT MOET LINKS MET DE NIEUWE OORLOG?

De laatste tijd is er erg veel geschreven en gezegd over de terreuraanslagen in New York en de bombardementen op Afghanistan. Over de diepere oorzaken van de terreuraanslagen, fundamentalisme en anti-westerse gevoelens, en hoe deze zaken zich tot elkaar verhouden, is het laatste woord nog niet gezegd. Schrijver dezes, die zeker geen deskundige is in deze zaken, verwijst graag naar een site als wereldcrisis.nl voor allerlei diepgravende en interessante artikelen hierover. In dit artikel wat gedachten over hoe radicaallinks zich kan opstellen tegenover de "wereldcrisis".

Groepen als Eurodusnie worden door veel mensen vereenzelvigd met "de anti-globaliseringsbeweging". In de burgerlijke pers verschenen artikelen waarin wat schamper werd vastgesteld dat de "anti-globalisten" het spoor bijster zijn, en niet goed weten hoe ze op de laatste ontwikkelingen in de wereld moeten reageren. Nu bestaan "anti-globalisten" natuurlijk niet, maar dit is moeilijk duidelijk te maken aan journalisten die politiek activisme graag opdelen in makkelijk behapbare categorieën als de globofoben, de vredesbeweging, de anti-kernenergiebeweging en dergelijke. Zo overzichtelijk is de wereld niet. Net zo min als protesten tegen IMF beleid enkel georganiseerd worden door mensen die alleen in economische thema's zijn geïnteresseerd, zijn protesten tegen de huidige "oorlog tegen het terrorisme" exclusief afkomstig van de vredesbeweging.

Dit komt omdat mensen die actief zijn in de sociale beweging zich doorgaans niet volledig specialiseren in één thema, zoals verzet tegen het "vrij"handelsbeleid van de WTO. En dit komt weer omdat bredere thema's als oorlog en vrede, mondiale politieke verhoudingen en economische structuren en belangen op veel manieren met elkaar samenhangen en elkaar beïnvloeden. Bij de protesten tegen de bombardementen op Irak en Servië waren mensen uit allerlei geleidingen van de sociale beweging betrokken. Het is dus helemaal niet zo raar dat groepen als Eurodusnie nu ook deelnemen aan bij burgerinitiatieven tegen de nieuwe oorlog. Het anti-oorlogscomité Leiden, waar Eurodusnie bij aangesloten is, organiseerde tot nu toe 2 manifestaties tegen de bombardementen.

Wat moet radicaallinks nu met de huidige "wereldcrisis"? In de eerste plaats moet vastgesteld worden dat er in deze wereldcrisis geen enkele partij is waarmee we ons kunnen identificeren, of waar we ons achter kunnen stellen. Laten we de verschillende partijen eens doornemen: de Amerikaanse regering is terecht kwaad over de terreuraanslagen maar meet zich onterecht het recht toe te antwoorden met bombardementen en zet alle verhoudingen op scherp door te stellen "wie niet onvoorwaardelijk voor ons is, is tegen ons". De overige westerse regeringen, inclusief die van Nederland, volgen het beleid van de VS of bieden hier actief een bijdrage aan. Van de bevolkingen in de westerse landen wordt verwacht dat ze vertrouwen hebben in het zgn. "bewijs" tegen Bin Laden en de Taliban, hoewel in Nederland zelfs de fractieleiders van politieke partijen geen idee hebben waaruit deze "bewijzen" bestaan. De repressieve regeringen in het Midden Oosten en Azië zijn zoals gewoonlijk vooral bezorgd om hun eigen hachje. Door en door autoritaire regimes in Oezbekistan, Pakistan en Tadzjikistan zijn ineens onze bondgenoten geworden. De geestelijke gestoorde leiders van de Taliban terroriseren (met name de vrouwelijke) Afghaanse bevolking al jaren, en over Bin Laden en zijn volgelingen zullen we maar helemaal zwijgen. Geen van de partijen in deze "wereldcrisis" is te vertrouwen op wat hij of zij zegt; allemaal hebben ze hun redenen om leugenachtige propagandaatjes de wereld in te sturen en dit zal dan ook zeker gebeuren. Moeten we de Amerikanen en de Engelsen geloven als gezegd wordt dat er enkel burgerdoelen worden gebombardeerd? Net zo min als wanneer de Taliban beweren dat er honderden onschuldige doden bij bombardementen zijn gevallen. Wie weet hoe lang het nog duurt voor we weten wat er echt gebeurt in deze oorlog. De mensen die er direct het slachtoffer van worden hebben geen stem, zij blijven vrijwel onzichtbaar in dit conflict.

Er is in dit conflict niemand te vertrouwen, en alles in dit conflict is nadelig voor waar radicaallinks voor staat. De roep om vergelding is luider dan ooit. Racisme, vreemdelingenhaat en intolerantie zijn na 11 september hand over hand toegenomen en veel politici in Nederland verkondigen opgelucht dat de tijd van het "politiek correct zijn" nu voorbij is, wat dat dan ook moge betekenen. Het betekent in ieder geval dat openlijk de link tussen "de islam" en de terreuraanslagen mag worden gelegd. Rechte types als Bolkestein, Berlusconi en Fortuyn hebben de aanval op de islamitische cultuur geopend en stellen deze voor als inferieur en vijandig. Ineens kan er harder opgetreden worden tegen illegalen. Mensen die zich uitspreken tegen de oorlog wordt verweten niet patriottisch genoeg te zijn, of de Taliban in de kaart te spelen (zie het recente kamerdebat tussen Sp' er Marinissen en Minister Herfkens). Overal in de wereld, ook in Nederland, wordt hard gewerkt aan het terugschreeven van burgerlijke vrijheden en privacybescherming. Volledige identificatieplicht is een bespreekbaar onderwerp geworden. D66'er De Graaf denkt hierbij de massa wel achter zich te hebben: "Ik vermoed dat de publieke opinie nu wat anders tegen Big Brother aankijkt". Er worden vergelijkingen gemaakt tussen fundamentalisten en de "anti-globaliseringsbeweging", die beiden gekant zouden zijn tegen "de westerse waarden". Noam Chomsky omschreef de terreuraanslagen terecht als "een geschenk voor rechts".

Het feit dat de crisis een geschenk voor rechts is, betekent niet dat links zich er niet mee moet bemoeien. De langdurige en omvangrijke bombardementen op Afghanistan, die bij het drukken van deze Dusnieus nog steeds doorgaan, moeten beslist veroordeeld worden. Zelfs als ordinaire wraak voor wat er op elf september gebeurd is hebben deze aanvallen

geen zin. Het is belangrijk dat de mensen die direct of indirect verantwoordelijk zijn voor de terreurdaden van 11 september worden opgespoord en veroordeeld, maar hoe dit te bereiken is door een land te bombarderen dat al tientallen jaren gebukt gaat onder oorlog en tirannie is moeilijk te begrijpen. Zeker als het waar is dat de organisatoren van de aanslagen van 11 september zich schuilhouden in meer dan veertig verschillende landen.

Daarnaast is het onvermijdelijk dat er, naast de vijftigduizend mensen in het World Trade Center, meer onschuldige slachtoffers vallen in deze oorlog, en meer mensen ontheemd zullen raken op de vlucht moeten slaan. Dit is niet alleen vanuit menselijk oogpunt onacceptabel; het voedt ook de weerzin tegen het westen en met name tegen de Amerikanen in de islamitische wereld. Het zal meer vertwijfelde mensen drijven in de armen van fundamentalisten zoals de Taliban of vergelijkbare idioten. Massale bombardementen op Afghanistan, en wie weet op welke landen nog meer in de nabije toekomst, zijn dus niet alleen inhumaan maar ook erg onverstandig. Het is daarom belangrijk dat er een sterke protestbeweging actief is tegen deze manier om de wereld zogenaamd te verlossen van het terrorisme.

Ook is het belangrijk dat bij deze protesten de zwarte piet niet enkel naar de Verenigde Staten geschoven wordt. Het is onterecht de VS in deze zaak af te schilderen als de imperialistische macht die weer eens haar oliebelangen in het verre oosten aan het veiligstellen is. De wens van de Amerikanen de schuldigen van de aanslagen te berechten is rechtvaardig, de bombardementen niet. Voor deze bombardementen zijn echter ook de NAVO bondgenoten verantwoordelijk, inclusief ons eigen land. Daarnaast moeten ook de corrupte en autoritaire regeringen in het Midden Oosten en Azië bekritiseerd worden, die medeverantwoordelijk zijn voor de ellendige economische en sociale omstandigheden waarin de meeste mensen in hun landen moeten leven, en natuurlijk de gekken van de Taliban. In Nederland moet de rol van de regering Kok in de nieuwe oorlog worden bekritiseerd, en moet de strijd worden aangegaan met rechte types die van de gelegenheid gebruik maken alle islamieten verdacht te maken en repressief beleid door te drukken.

Behalve actie en protest tegen terreur en oorlog moet ook gewezen worden op de voedingsbodem - niet de voedingsbodem van islamitisch fundamentalisme en specifieke terreuracties, maar de achtergrond van de weerzin tegen "het westen" in de niet-westerse wereld, die bij veel meer mensen leeft dan enkel "de fundamentalisten". Dit is een complexe zaak waarbij je niet simpelweg "de globalisering" of "armoede" als de allesverklarende uitleg kunt aanvoeren. Zowel religieuze waarden, nationale en mondiale machtspolitiek, armoede als economische wanverhoudingen spelen een rol in de - vaak terecht - weerzin die veel mensen in en buiten de islamitische wereld voelen tegen "het westen" in het algemeen en Amerika in het bijzonder. Een rechtvaardiging voor terreur tegen onschuldige mensen kan dit echter nooit zijn.

Wat de mogelijkheden zijn voor de anti-oorlogsbeweging om de gang van zaken te beïnvloeden is moeilijk in te schatten. De terreuraanslagen van 11 september lijken een proces in gang te hebben gezet dat zeker na het begin van de bombardementen een geheel eigen dynamiek heeft gekregen. Met name als er nieuwe terreuraanslagen op onschuldige mensen komen, zal de stem van de anti-oorlogsbeweging steeds meer een rospende in de woestijn worden. Hoe deze wereldcrisis dan gaat aflopen, weet niemand.

David

DE WERELDWIJDE BIJEENKOMST VAN PEOPLES GLOBAL ACTION IN BOLIVIA

foto: eerder dit jaar liepen Bolivianen een 1000 kilometer lange mars naar hoofdstad La Paz om te demonstreren tegen de gevolgen van liberalisering.

Vierhonderd mensen uit vijftig verschillende landen waren bij de 3e internationale conferentie van People's global Action (PGA) in Cochabamba (Bolivia) aanwezig. Cochabamba is een levendige en afgelegen stad met inventieve, vriendelijke mensen die met beide benen op de aarde staan. In april van dit jaar leverden zij een grote bijdrage in de protesten en het verzet, zowel met als zonder de landelijke coalitie, tegen de privatisering van het water door de regering en de multinational Bechtel uit de VS. Deze actiecampagne, "The Water Wars" geheten, wordt gezien als een grote overwinning op het neoliberale model. De strijd omvatte de algemene burgerlijke bevolking, boeren, arbeiders, advocaten, leraren en leraressen, vrouwen en jongeren, studenten en scholieren, hoogleraren en hoogleraresen. Allen speelden zij een cruciale rol in de stoffige en met traangas bezwangerde straten tijdens de vurige demonstraties, acties en rellen. De Federaties van de Tropen bood de conferentie onderdak. Deze organisatie vertegenwoordigt 35.000 boerenfamilies in de Chapararegio van Cochabamba en de nationale federatie van binnenlandse werkers van Bolivia. Deze laatste voert campagne voor gelijke arbeidsrechten voor plattelandsvrouwen die in de steden in het huishouden werken.

VERSLECHTERING POSITIE VAN INHEEMSE VROUWEN

De discussies waren uiterst productief. Ze gingen over allerlei uiteenlopende zaken zoals noord/zuid solidariteit, plan Colombia, strijd van inheemse volkeren, landrechten en nog veel meer. Enkele cruciale minpunten waren wel de verwarring en het gebrek aan besluitvorming over hoe besluiten te maken ofwel hoe er toe te komen. Het grootste agendapunt was het onderwerp sekseverschillen, de eerste discussies hierover waren zeer toegewijd. Een erg aangrijpend verhaal vertelde een oude man uit Bolivia: over de toenemende invloed van het kapitalisme op de inheemse gemeenschap waartoe hij behoort. De al eeuwenoude status van de vrouwen in die gemeenschap wordt steeds meer aangetast. Over deze kwestie spraken eerst vrouwen en mannen van elkaar afgezonderd en tot slot gezamenlijk tijdens de conferentie. Een jongere vertelde hoe moeilijk het aanvankelijk voor hem was om over dit onderwerp mee te praten, maar dat het beoogde resultaat belangrijk is; de terugkeer van wederzijds respect tussen de seksen. Vooral t.a.v. vrouwen, gezien hen (dikwijls niet al te beste) positie in de algehele situatie wereldwijd. En zo werd dus elk onderwerp daarmee in verband gebracht. Er werd eveneens veel gesproken over de enorme rol die vrouwen in de strijd tegen de globalisering spelen. Toch waren er nog steeds de momenten van een meerderheid aan mannelijke dominantie en het manipuleren van spreektijd. Er bestaat echter goede hoop dat de nu geboekte positieve vooruitgang wat betreft dit vraagstuk zich zal continueren naar de volgende conferentie.

In Cochabamba is voor de eerste keer een statement over klimaatverandering opgenomen in het PGA-manifest. In het manifest wordt het verhandelbaar maken van het klimaat, dat volgt op de privatisering van water en land, en de 'commerciële oplossingen' die vanuit het bedrijfsleven tegen klimaatverandering zijn voorgesteld, een groot gevaar genoemd voor al het leven op aarde. Een ander punt dat in het PGA manifest verder werd uitgewerkt was dat van geweldloosheid. Het punt leidde tot verhitte discussies want veel Latijns Amerikaanse groepen voelden zich nogal

gemarginaliseerd door de term 'geweldloosheid' in het manifest op te nemen. Zij wezen er op dat hun levens vaak direct worden bedreigd en dat men soms wel geweld moest gebruiken om te overleven. De Indiaanse delegaties en anderen verklaarden daarop dat men het juist heel belangrijk vond om hun strijd als geweldloos te betitelen, daar de kern van hun strijd juist tegen geweld gericht is. Het werd ons allemaal duidelijk dat het onmogelijk is om je in algemene termen uit te spreken voor of tegen 'geweld' en 'geweldloosheid'. Daarop werd besloten het desbetreffende uitgangspunt van PGA te herformuleren als "een oproep tot directe actie en burgerlijke ongehoorzaamheid, tot steun aan sociale bewegingen en verzet dat een maximaal respect toont voor leven en mensenrechten." Een ander nieuw punt is de oproep tot het creëren van concrete alternatieven voor het kapitalisme.

We namen telkens de tijd om elkaar te begrijpen en om met heel verschillende mensen, die dingen uit totaal andere perspectieven beoordeelden, te werken aan een gemeenschappelijk standpunt. Het bereiken van consensus was dan ook steeds een emotionele gebeurtenis, maar bovenalles voor allen een heel leerzame ervaring.

BOLIVIAANSE REPRESSIE

Een andere factor die onze bijeenkomst beïnvloedde was de door de Boliviaanse overheid in die periode opgevoerde campagne tegen de coca-boeren van Chapare. De PGA-bijeenkomst kon rekenen op heel wat aandacht van de Boliviaanse autoriteiten. Dat werd nog erger toen in de VS de aanslagen plaats vonden. Nog voor de conferentie werden PGA-gedelegeerden op de vliegvelden onderschept en vastgehouden, daar de Boliviaanse politie hen als anti-Amerikaans en terrorist bestempelde. Een gedelegeerde uit Kongo werd zelfs het land uit gezet. Pas nadat PGA en mensenrechtenorganisaties ter plaatse de zaak publiekelijk aanklaarten, zwichtte de Boliviaanse regering en werden de gevangenen genomen gedelegeerden vrijgelaten. Het ligt overigens in de verwachting dat dit soort praktijken in de toekomst alleen maar verder toe zullen nemen, zeker in Bolivia waar (ook) een drugoorlog wordt gevoerd. De tegenwerking kon niet voorkomen dat de conferentie doorging.

VERNIEUWING PGA MANIFEST

In Cochabamba is voor de eerste keer een statement over klimaatverandering opgenomen in het PGA-manifest. In het manifest wordt het verhandelbaar maken van het klimaat, dat volgt op de privatisering van water en land, en de 'commerciële oplossingen' die vanuit het bedrijfsleven tegen klimaatverandering zijn voorgesteld, een groot gevaar genoemd voor al het leven op aarde.

Een ander punt dat in het PGA manifest verder werd uitgewerkt was dat van geweldloosheid. Het punt leidde tot verhitte discussies want veel Latijns Amerikaanse groepen voelden zich nogal

VAN LOKAAL NAAR MONDIAAL

De uitkomsten van de conferentie waren officieel en inspirerend. Zo werd er door de aanwezigen prioriteit gegeven aan het verbreden van het debat over 'globalisering'. Als het aan PGA ligt zal er de komende tijd veel meer tijd worden gestoken in het inspireren van lokale verzetshelden. Door middel van het organiseren van consultas (raadplegende burgerbijeenkomsten) moeten veel meer mensen dan nu worden betrokken in een beweging die niet alleen tegen maar ook vóór een heleboel zaken is. Om deze lokale verzetshelden ook thematisch en wereldwijd met elkaar te verbinden werden er in Cochabamba plannen ontworpen voor op te zetten platformen voor 'duurzame ontwikkeling'. Concreet zijn er platformen opgezet op het gebied van 'militariseren en terrorisme', 'Plan Colombia', '(her)veroveren van land', 'klimaatverandering', 'water', 'privatisering' en 'bio-piraterij'.

Tegelijkertijd zijn er communicatieplatforms opgezet voor de volgende jaar te houden conferentie van inheemse volkeren, een nieuwe interactieve PGA webstek, voor technische ondersteuning van lokaal verzet, uitwisselingsprojecten, het documenteren van wetveranderingen, het opzetten van regionale confederaties, het uitbreiden van het PGA netwerk en het werven van fondsen voor (arme) Zuidelijke bewegingen.

Ook zijn er in Cochabamba twee oproepen voor internationale actie geformuleerd. De eerste vindt plaats ten tijde van de

- Werelhandelsorganisatiebijeenkomst in Qatar (9-13 november, zie ook elders in deze Dusnieuws) en de tweede valt samen met de bijeenkomst van de Free Trade Area of the Americas (FTAA) in Quito, Ecuador volgende jaar maart.

Een hoogtepunt van ons verblijf in Cochabamba vormde de deelname aan een protest tegen de aanwezigheid van een VS legerbasis in Chapare regio. 20.000 mannen, vrouwen, kinderen (waaronder veel boerenfamilies) kwamen die dag op de been. Een dag later werd één van hen dodelijk getroffen door een soldaat, terwijl zes journalisten stonden toe te kijken. In dit klimaat is repressie nooit ver weg.

Elly

PGA webstek: <http://www.agp.org>

OVER SLUIERS EN ANDERE BELEMMERINGEN

Op 16 juni kwamen in het pand van Eurodusnie zo'n 250 mensen bij elkaar op discussiedag 'De wereld is niet te koop'. De atmosfeer van eenheid waarin mensen vanuit verschillende achtergronden met elkaar discusseerden over de toekomst van antikapitalisme was een van de meest enthousiasmerende resultaten van de dag. Na het dodelijke sektarisme van de jaren tachtig ontstaat voor het eerst sinds de jaren zeventig onder grote groepen mensen het gevoel dat we gezamenlijk een beweging tegen het systeem kunnen opbouwen. Dat wil niet zeggen dat er nu geen meningsverschillen meer bestaan. Integendeel, oude meningsverschillen krijgen een nieuwe betekenis omdat radicaal linkse politiek plotseling een gehoor vindt onder veel grotere groepen mensen. De discussies die we voeren zijn relevant omdat ze gaan over de vraag hoe we een beweging opbouwen en hoe die kan winnen.

Helaas is er een klein aantal activisten dat uit 16 juni precies de tegenovergestelde conclusie trekt. Dusnieuws nummer 30 voert ons terug in de stellingenoorlog van de jaren tachtig.

Wat precies de reden is om juist nu de helft van het blad te vullen met artikelen over 'trotskisme' is ons niet geheel duidelijk. Natuurlijk zijn wij de laatsten om te ontdekken dat het nuttig is nu en dan over revolutionair socialisme te schrijven. Maar hier vijf pagina's voor uittrekken terwijl een maand na Genua nauwelijks ruimte wordt gevonden om in te gaan op cruciale debatten over de toekomst van protest en geen woord gewijd wordt aan een ander niet onbelangrijk thema als de escalatie van het geweld tegen de Intifada - op dat moment prominent in het nieuws - is ofwel een uiting van slechte redactie, ofwel van een verkeerde inschatting van wat nodig is om links in Nederland vooruit te helpen.

We willen de lezers van de Dusnieuws niet vervelen door in te gaan op de persoonlijke frustraties en rancune die door twee ex-leden van de IST verpakt als argumenten naar voren worden gebracht. Een andere discussie willen we wel graag voeren: wat voor soort politiek er nodig is om de antikapitalistische beweging vooruit te helpen. Ons antwoord aan Donald, Maria en Dirk staat in het licht van deze vraag. Hun aanval op de IS concentreert zich op drie punten: de politieke traditie waarin we werken, ons 'plotselinge verschijnen' in de antikapitalistische beweging en ons 'immorele' recruteergedrag. Op de laatste twee onderwerpen zijn we ingegaan in een artikel in het septembernummer van De Socialist. Hier willen we vooral ingaan op het eerste.

OVER SLUIERS EN ANDERE BELEMMERINGEN

Een organisatie die haar politieke doeleinden verborgt om zieleljes te winnen valt natuurlijk niet te vertrouwen. Donald Pols en de redacteur die de inleiding op de artikelen geschreven heeft, laten dan ook niet na te klagen over de moeite die ze hebben moeten doen om uit te vinden waar we voor staan. Gelukkig voor Donald "wordt de sluier enigszins opgelicht door een opmerking in de colofon [die overigens de naam 'waar we voor staan' draagt] dat de IS als inspiratiebronnen Marx, Lenin, Trotsky en Rosa Luxemburg [sic] gebruikt." Als Donald zijn sluier nog iets verder zou hebben opgelicht om ook de rest

van onze krant te bekijken, zou hij nog iets meer hints zijn tegengekomen. Lezen was niet eens nodig, er staat een fotootje van Trotsky op onze brievenpagina, een cartoon van Marx prijkt boven de column 'marxisme actueel'. Daarnaast plaatsen we maandelijks een paginagroot artikel over theorie. Maar de krant is niet het enige middel dat Donald ter beschikking stond om achter onze inspiratiebronnen te komen. Maria maakt in haar stuk over de SWP melding van "wekelijkse lezingen (...) over socialisme in het algemeen en leninisme in het bijzonder". Dit soort openbare bijeenkomsten hebben wij in de dertien jaar dat onze organisatie bestaat vrijwel altijd gehouden. Op dit moment geven we de prioriteit aan bredere antikapitalistische meetings, maar ook nu organiseren we regelmatig bijeenkomsten over socialistische onderwerpen. In het augustusnummer van De Socialist had Donald de advertentie kunnen zien voor het discussieweekend 'Marxisme 2001: van antikapitalisme naar revolutie'. Een van de meetings die daar wordt aangekondigd draagt de titel 'Leninisme in de 21ste eeuw'. Als Donald hierdoor nieuwsgierig was geraakt had hij natuurlijk terecht gekund bij onze boekentafel, waar naast brochures over actuele onderwerpen ook interessant materiaal te vinden is over de revolutionaire traditie.

En hoe zit het met onze geheimzinnigheid op een dag als 16 juni? Volgens de inleider "kreeg je de indruk dat de aanwezige IS'ers waren geprogrammeerd om niet over de verschillen te praten." We vragen ons af hoe er in de initiatiefgroep zou zijn gereageerd, als iemand had voorgesteld een van de workshops te laten gaan over 'Trotsky, Kroonstad en de burgeroorlog' of 'Proudhon: kleinburger en antisemiet'. Het kleine groepje individuen dat 16 juni vooral zag als een geschikt moment om over verschillen te praten werd niet goed ontvangen, en dat was geen toeval. In de tekst van de initiatiefgroep lezen we: "Uiteindelijk willen we bijdragen aan de ontwikkeling van een landelijk antikapitalistisch netwerk dat onze diversiteit respecteert, maar waarmee we tegelijkertijd proberen onze krachten meer te bundelen en te versterken." Natuurlijk zijn beide bovengenoemde onderwerpen op zichzelf zeer interessant, maar of ze thuishoren op een dag met deze doelstelling is een tweede.

Wat de Dusnieuws ons verwijt is dat we het belang van het opbouwen van verzet boven het belang van onze organisatie plaatsen. Dat doen we inderdaad. Maar dat neemt niet weg dat er op 16 juni uitgebreid gediscussieerd is over socialistische en anarchistische ideeën.

OVER SELECTIEF CITEREN

In plaats van direct in te gaan op wat wij zelf zeggen over onze traditie en in het bijzonder Lenin is Donald zelf op onderzoek uitgegaan. Hij heeft daartoe ook het volste recht. Lenins 'Collected Works', waarvan Donald maar liefst drie deeltjes heeft geraadpleegd, is een prima plaats om te beginnen. Jammer genoeg vertelt Donalds artikel ons niet veel over Lenin. Citeren is een gevaarlijke bezigheid. Bij het maken van een keuze uit de tekst moet goed gekeken worden of de selectie werkelijk de gedachten weergeeft van de persoon die geciteerd wordt, of alleen de vooroordelen van degene die citeert.

Neem het volgende citaat: "There is only one power and one dictatorship whose organization is salutary and feasible: it is that collective, invisible dictatorship of those who are allied in the name of our principle - and this dictatorship will be all the more salutary and effective for not being dressed up in any official power or extrinsic character." Op zichzelf zegt deze uitzonderlijke autoritaire - uitspraak nog niet zoveel over de persoon die hem deed: Michael Bakoenin.¹ De eerste vraag die we ons moeten stellen is wat de concrete omstandigheden waren waaronder hij de uitspraak deed. Vervolgens moeten we kijken of de uitspraak typerend is voor zijn denken of niet. Het citaat krijgt pas betekenis als we kunnen aantonen dat dit geen geïsoleerde opmerking is van de anarchistische voorvader, maar dat zijn hele werk doorkomt met autoritaire fantasieën.

Dezelfde methode moet uiterst zorgvuldig worden toegepast als het gaat om iemand als Lenin, die van dag tot dag geconfronteerd werd met de concrete problemen van een revolutie. De omstandigheden waarin hij actief was - burgeroorlog, acute hongersnood en het instorten van de economie - kleurden zijn uitspraken. Maatregelen waartoe de bolsjewieken zich onder druk van die omstandigheden genoodzaakt voelden kunnen niet opgevat worden als Lenins laatste woord over een toekomstige maatschappij. Dit is echter precies wat Donald doet. We hebben hier niet de ruimte om op alle passages die Donald aanhaalt in te gaan. We nemen er één heel angstaanjagende. Lenin roept in zijn 'six theses on the immediate tasks of the soviet government' op tot "obedience, and unquestioning obedience at that, during work to the one-man decisions of soviet directors, enz." Deze zinnen roepen eerder beelden op van zwetende gespieerde arbeiders in de stalinistische staalfabrieken in Magnitogorsk dan van de eerste maanden van een revolutie. Maar Donald mist één klein detail in zijn omschrijving. De zes thesen werden gepubliceerd als onderdeel van een brochure met de titel 'The immediate tasks of the soviet government'. Deze brochure staat in zijn geheel afgedrukt in een van de deeltjes van Lenins verzameld werk die Donald geraadpleegd heeft. Lenin argumenteert hier inderdaad dat er iets als discipline nodig is om complexe processen als spoorwegverkeer zonder ongelukken te laten verlopen. Maar hoe komt die discipline tot stand? Lenin zegt hierover twee dingen. In het oorspronkelijke dictaat voor het artikel schrijft hij over 'soviet directors': "The masses must have the right to choose responsible leaders for themselves. They must have the right to replace them, the right to know and check each smallest step of their activity. They must have the right to put

forward any worker without exception for administrative functions."² Maar dit is niet voldoende, want, zoals Lenin in de uiteindelijke versie van de brochure schrijft, "without the discussions at public meetings the mass of the oppressed could never have changed from the discipline forced upon them by the exploiters to conscious, voluntary discipline. The airing of questions at public meetings is the genuine democracy of the working people, their way of unbending their backs, their awakening to a new life, their first steps along the road which they themselves have cleared of vipers (...), and which they want to learn to build themselves, in their own way, for themselves, on the principles of their own Soviet, and not alien, aristocratic, not bourgeois rule."³ Lenin kan inderdaad geen onduidelijkheid verweten worden.

LEIDING EN ANTIKAPITALISME

Geen van de citaten die Donald aanhaalt zijn bij ons onbekend. Voor een completer antwoord verwijzen we graag naar de beschikbare literatuur.⁴ We willen afsluiten met de vraag waarom discussies over dit onderwerp geen historische vingeroefeningen zijn, maar relevante discussies voor antikapitalisten. De Dusiuews maakt er geen geheim van dat ze een probleem heeft met de nadruk die de IS leggen op de noodzaak van leiding. De kritiek op Lenin is hieraan direct gekoppeld. In de versie van de geschiedenis van de revolutie die in dit blad naar voren wordt gebracht is er een rechte lijn van Lenins opvattingen over leiding, via Kroonstad, naar de beschrijvingen van de stalinistische planeconomie (een idee dat iedere liberale historicus overigens zal onderschrijven). Als dit zo is betekent dat iets voor vandaag. Als leninisten hun zin krijgen in de beweging hebben bewoners van marinebases iets te vrezen. Maar de vorm van leiding waarvoor Lenin pleitte lijkt op geen enkele manier op de stalinistische karikatuur. Waar het bij Lenin om gaat is gekozen,

ENKELE

WOORDEN VAN DE REDACTIE

Dusiuews plaatst in dit nummer vier reacties op de artikelen die in het vorige nummer verschenen over Trotskisme en de Internationale Socialisten. Een reactie werd ons toegezonden door de Socialistische Arbeiders Partij (SAP). Een tweede werd op verzoek geschreven door Pepijn Brandon en Bart Griffioen van de Internationale Socialisten. Deze organisatie kreeg nogal wat kritiek te verduren in de laatste Dusiuews; vandaar dat ze hier uitgebreid kunnen reageren. Enkele dagen voor de deadline kwam een artikel binnen van Weia Reinboud over haar ervaringen met en ideeën over de IS. Het artikel rechts van dit kader is een in 'De Socialist' geplaatste reactie van het Dusiuews redactie-collectief over de ophef die in IS-kringen op de in Dusiuews 30 geplaatste artikelen. Alle stukken zijn na te lezen op de eurodusnie-webstek. Opnieuw veel ruimte dus voor de "Trotskisme discussie". Niet iedereen vindt deze discussie even nuttig, maar bij de Dusiuews redactie vinden we dat een dergelijk debat over uitgangspunten de linke beweging alleen maar ten goede kan komen. Blijf je reacties, ook op andere artikelen, dus sturen naar ons postbus of emailadres.

controleerbare, afzetbare leiding. Leiding die ontstaat binnen de beweging van de arbeidersklasse zelf, omdat de meerderheid overtuigd wordt van een bepaald perspectief.

Ontkennen dat er zoiets bestaat als een kwestie van leiding binnen de antikapitalistische beweging zal de toekomst van die beweging geen goed doen. In en na Genua is er een discussie gaande over de vraag 'hoe verder'. Deze discussie is gezond. Maar het mag ons niet koud laten wat de uitkomst van de discussie is of, als je het anders wil formuleren, wat voor soort ideeën de beweging gaan domineren. In een niet onterkend artikel in Dusiuews nummer 29 wordt het probleem van leiding onderkend. De schrijver waarschuwt: "Nu de anti-kapitalistische beweging weer springlevend is wordt ze (...) niet enkel gecriminaliseerd, maar ook steeds meer geïnstitutionaliseerd (...). Het is een gevaar dat we maar beter onder ogen kunnen zien willen we de regie niet verliezen aan reformisten en politiek onduidelijke figuren."

Wij hebben twee fundamentele punten van kritiek op deze benadering van de kwestie van leiding. Ten eerste impliceert ze dat de 'regie' op dit moment ligt bij links-radicalen - om precies te zijn, anarchistische groepen. Dit is megalomaan. De kracht van de nieuwe beweging is dat wereldwijd honderdduizenden mensen die voorheen niet of nauwelijks actief waren de straat op gaan om hun stem te laten horen. Kleine linke organisaties spelen daarin een rol, maar niet de hoofdrol. De toekomst van de beweging zal niet bepaald worden door ons, maar door miljoenen die tot nu toe buiten de beweging stonden en zich in de komende periode aan zullen sluiten. Het gevecht om ideeën daarbinnen begint pas.

Ten tweede is er een probleem met de combinatie van anti-autoritaire retoriek met een oproep tot meer 'regie'. De Dusiuews verwijt ons dat wij in alle openheid proberen revolutionaire ideeën te laten domineren in de beweging. Het alternatief dat ze hiertegenover stelt is regie, leiding achter de

schermen. Dit is het eeuwige dilemma van een politiek die elke vorm van openlijke, gekozen leiding afwijst maar tegelijk een richting wil geven aan strijd. Twee oplossingen staan open: het gevecht om de richting van de beweging opgeven en daarmee irrelevant worden, of het gevecht om leiding aangaan zonder dit toe te geven en ervoor verantwoord af te leggen.

TOT SLOT

De belangrijkste taak voor activisten in Nederland is op dit moment het bouwen van een anti-oorlogsbeweging. We doen dit in de context van een groeiende antikapitalistische beweging. De Dusiuews roept op te bouwen 'van Qatar naar Lutjebroek'. Volgens ons hangt het succes voor links in Lutjebroek mede af van de mobilisatie die nu op gang begint te komen voor Brussel en de stappen die een anti-oorlogsbeweging landelijk neemt. De doelstelling die werd geformuleerd voor 16 juni, om een breed netwerk op te bouwen waarin onderlinge meningsverschillen uitgevochten worden in een sfeer van openheid en eensgezindheid is daarmee des te relevanter. Helaas produceerde de Dusiuews in plaats van een serieuze politieke bijdrage hieraan een 'katern over de IS' dat eindigt met Dirks jammerklacht over het feit dat 'een organisatie als de IS kan bestaan'. Donalds zorgvuldig uitgekozen citaten vormen slechts de garnituur die het onsmakelijke geheel verteerbaar moest maken.

Pepijn Brandon en Bart Griffioen

¹ Arther Lehnig (ed), Michael Bakunin. Selected writings (New York 1974), 181.

² Lenin, Collected Works, Volume 27 (Moskou 1960), 212.

³ Idem, 270.

⁴ Zie onder andere John Rees, 'In defence of octobre' (Londen 1997), die momenteel in het Nederlands vertaald wordt.

BACK TO THE 20TIES?

In Dusiuews 30 stonden drie artikelen over het Trotskisme, de SWP en de IS. Deze stukken waren nogal kritisch van aard en hebben derhalve de nodige reacties uitgelokt. Deze reacties waren nogal uiteenlopend van aard. Er kwamen positieve en negatieve reacties. Inhoudelijke kritiek maar vooral ook veel verontwaardiging kwam de Dusiuewsredactie ten deel. Dusiuews zou onwaarheden verspreiden over de IS en er op uit zijn 'de beweging' terug te werpen naar de tachtiger jaren, zich met andere woorden schuldig maken aan sektarisch gedrag. Dat roept natuurlijk om een reactie. Bij deze.

Dusiuews is één van de zeven projecten van het Eurodusnie -collectief. Binnen het anarchistisch collectief werken scholieren, studenten, werknemers, asielzoekers, migranten, moslims, christenen en gepensioneerden (zo'n dertig in getal). Eurodusnie is dus bepaald geen eenvormig gezelschap.

Dusiuews richt zich in tegenstelling tot bijvoorbeeld De Socialist niet op het grote publiek maar wordt (gratis) verspreid onder mensen die al actief zijn binnen de sociale beweging. Het contact met stadsgenoten wordt vooral gezocht met concrete antikapitalistische alternatieven zoals die in Vrijplaats Koppenthinksteeg. Ook gaat Eurodusnie regelmatig de straat op om met mensen van gedachten te wisselen over actuele onderwerpen zoals de oorlogsdreiging of het gebeuren in Genua. Maar goed, dat gebeurt dus allemaal vanuit andere projecten dan Dusiuews.

In Dusiuews vind je discussies en analyses die onze kritische bijdrage vormen aan, niet alleen de strijd tegen het kapitalisme, maar ook de strijd vóór een basisdemocratisch alternatief. In de artikelen wordt net zo goed ingegaan op wat de onderlinge krachten binnen de brede sociale beweging onderling verbindt als wat hen van elkaar onderscheidt. De IS presenteert naar onze smaak een te eenvoudig beeld van het kapitalisme en de sociale beweging ertegen. De wereld laat zich gewoonweg niet verdelen tussen 'good guys' (wij de arbeiders) and 'bad guys' (zij de bazen) ook al zou dit natuurlijk de vorming van 'het eenheidsfront' goed uitkomen.

Dusiuewsartikelen worden op persoonlijke titel geschreven en vertegenwoordigen niet persé de mening van de (gehele) redactie. De redactie bepaalt natuurlijk wel wat ze al dan niet interessant vindt om te plaatsen en nodigt regelmatig mensen uit om over bepaalde onderwerpen te schrijven. In dit geval lag er het aanbod van Donald en Dirk om iets over 'de organisatie IS' en het Trotskistisch 'voorhoede denken' te schrijven. Maria is vervolgens door de redactie gevraagd om over haar ervaringen in de SWP te schrijven.

Julie mogen van ons aannemen dat in liberale kringen over beide onderwerpen veel discussie wordt gevoerd. Andersom zal dat niet anders zijn. Wat de redactie heeft gedaan is de discussie van de achterkamers verplaatsen naar de voor ieder toegankelijke, publieke ruimte genaamd 'Dusiuews'. De discussie zal ook in het volgende nummer worden voortgezet met in ieder geval ook een bijdrage van Pepijn Brandon (CC lid van de IS).

Verontwaardigd reageren op het feit dat er stevige kritiek bestaat en ons (de redactie) verwijten sektarisch te zijn bevestigt eerder de inhoud van de artikelen dan dat het deze weerlegt.

Het vermogen kritiek te leveren en te kunnen ontvangen is wat ons betreft juist een voorwaarde om sectorisering te voorkomen.

Met deze gedachte in het voorhoofd is in Dusiuews de afgelopen jaren ook flinke kritiek geleverd op de anarchistische beweging en collega anarchistische organisaties.

Kritiek ontvangen is nooit leuk en altijd even slikken maar het beste antwoord blijft toch er inhoudelijk op ingaan.

De Dusiuewsredactie

ANARCHISTEN EN MARXISTEN

Met belangstelling hebben wij de artikelen over het trotskisme en de Internationale Socialisten in het jongste nummer van *Dusnieuws* gelezen. Op zich juichen we dergelijke artikelen toe omdat een discussie over anarchisme en marxisme (en trotskisme) en tussen anarchisten en marxisten (trotskisten) belangrijk is. We komen elkaar binnen de beweging tegen de kapitalistische globalisering steeds vaker tegen, en om te kunnen samen werken is het belangrijk elkaars werkmethoden en gedachtegoed te begrijpen. Daarom willen we op een aantal punten in gaan, in de hoop een constructieve bijdrage aan de discussie te leveren.

DE INTERNATIONALE SOCIALISTEN

Op de twee stukken over de IS hebben wij niet zo veel te zeggen. We kennen de IS als een collega politieke organisatie, die wij soms in acties en bij andere activiteiten tegen komen. Op een aantal punten verschillen we politiek van mening, bovendien zijn we een andere manier van werken gewend. Maar anders dan de schrijvers in *Dusnieuws* kennen we de IS niet van binnen uit.

Wel willen we beklemtonen dat het beeld van de IS en

haar Engelse zusterorganisatie, de SWP, zoals dat uit

deze artikelen naar voren komt - in het midden

latend of het beeld klopt -, geenszins overeenkomt

met het functioneren van trotskistische

organisaties als De Vierde Internationale en haar

Nederlandse sectie, de Socialistische Arbeiders

Partij (SAP) waarvan wij al lang lid zijn. We

zeggen daar niet mee dat het in de SAP en in De

Vierde Internationale allemaal koek en ei is; wel

dat het politieke klimaat bepaald wordt door een

voortdurend intern debat en niet door een streng

centralisme.

Een tweede verschil is dat voor ons niet persé het winnen van

leden voor de organisatie voorop staat. De leden van de SAP zijn allemaal actief in

het opbouwen van bredere bewegingen. Zo werken we in Amsterdam samen met De

Groenen in Amsterdam Anders/De Groenen; is een groot aantal van onze leden actief

in de vakbeweging; zijn verschillende mensen betrokken bij het vakbondsbld

Solidariteit en zijn leden actief in allerlei andere organisaties.

Het mag duidelijk zijn dat het beeld dat uit *Dusnieuws* oprijst in elk geval niet van

toepassing is op alle marxistische of trotskistische organisaties, en dat de praktijk die

gehekeld wordt dus niet het vanzelfsprekende gevolg is van marxistische en/of

trotskistische ideologie.

opvattingen dan zijn weergave van hun ideeën. 'In de praktijk leidt centrale planning zonder democratische beperkingen onafwendbaar tot machtsmisbruik en totalitarisme', schrijft Donald; een stelling die zo uit een van Trotsky's studies over de Sovjet Unie kan zijn overgenomen.

Maar genoeg over Lenin en Trotsky die zich niet meer

kunnen verdedigen. We willen benadrukken dat, al delen

we Donalds interpretatie van de oude bolsjewieken niet, we ons goed kunnen vinden

in zijn opvatting over de samenleving die we nastreven. 'De realiteit van een

pluriforme samenleving bestaande uit diverse groepen mensen met uiteenlopende

belangen valt niet te rijmen met een éénpartijstaat', aldus Donald. Het is ons uit het

hart gegrepen.

'In een democratische cultuur wordt kritiek gezien als een voorwaarde voor gezond

debat'. Wederom een visie die wij met Donald volledig onderschrijven en die we in

onze organisatie uit-en-te-na in de praktijk brengen.

Ook in Donalds omschrijving van het libertair socialisme - macht als middel voor

persoonlijke en collectieve emancipatie, macht gedecentraliseerd om het maximum

aan beslissingsbevoegdheid aan lokale gemeenschappen te laten - kunnen we ons voor

een goed deel vinden, al zal dat bij sommige lezers misschien verbazing wekken.

MENINGSVERSCHILLEN

Bestaan er dan geen verschillen tussen ons marxisme of trotskisme en Donalds anarchisme? Zeker wel, en het is goed daar over te discussiëren. Met anarchisten verschillen we niet zo veel van mening over het soort maatschappij dat wij uiteindelijk willen. Anders ligt dat bij punten als de rol van de staat, de functie van politieke partijen, de positie van de arbeidersklasse enzovoort.

Donald stipt bijvoorbeeld de planeconomie aan. Wij zijn voorstander van een

economie in dienst van mensen en niet in dienst van de winst en we denken dat

basisdemocratie en zelfbeheer daarvoor onmisbaar zijn. Dat noemen wij socialisme,

en dat heeft niets van doen met een centraal geplande economie. Wij zijn

voortander van een zo groot mogelijke decentralisatie van politieke en economische

beslissingen. Maar dat betekent naar onze mening niet dat alleen besluiten op lokaal

niveau genomen moeten worden en dat elke vorm van centrale planning of

besluitvorming achterwege kan blijven. Ook op een overkoepelend niveau zullen de

besluiten democratisch moeten zijn, dat wil zeggen genomen moeten worden door

representatieve organen van de bevolking en niet door bureaucraten of

beroepspolitici.

Een ander belangrijk verschil heeft te maken met de vraag hoe je gezamenlijk tot

besluiten komt. Wij geloven dat de aandacht van de anarchistische beweging voor

persoonlijke verantwoordelijkheid en de autonomie van beslissingen belangrijk is.

Maar ook menen we dat in een beweging, - dat wil zeggen als er overeenstemming is

over wat je gezamenlijk wilt bereiken -, een mate van collectieve besluitvorming

noodzakelijk is. Dat komt voort uit het idee dat het geheel meer is dan de delen; dat

een beweging meer is dan een optelsom van haar leden.

Het is zinvol over die kwesties en de praktische gevolgen te discussiëren, maar dan

misschien wat minder aan de hand van citaten van anarchistische of marxistische

kopstukken uit de vorige - of de eervorige eeuw, en wat meer op grond van politieke

problemen en opvattingen die nu relevant zijn.

We hoeven daarbij de historische ervaringen - de Russische revolutie, de Spaanse

burgeroorlog, of welk onderwerp dan ook - niet uit het oog te verliezen. Maar

belangrijk vinden wij bovenal de actuele discussie, want we staan nu voor de

concrete uitdaging van de strijd tegen de neoliberale globalisering.

DEMOCRATIE EN ZELFBEHEER

Al zijn we het niet eens met Donalds lezing van Lenin en Trotsky, het betekent niet dat we ons niet kunnen vinden in zijn kritieken. We denken zelfs dat Donalds kritiek op de vermeende opvattingen van deze marxisten dichtbij de buurt komen van hun

Peter Drucker, Willem Bos (SAP)

De SAP richt een groot deel van haar pijlen op vakbonden en de arbeidersklasse

IS IS IETS?

Van gereformeerden heb ik eens een stamboom gezien: toen en toen vond dominee B dat ie dichter bij de here-here stond dan dominee A en weer iets later vond C dat ie op eigen houtje verder moest, want A én B hadden de verkeerde kaart van de weg naar de hemel. Van marxistische splintergroepjes zou ook zo'n stamboom te maken zijn.

Nu zijn het de Internationale Socialistten, maar een aantal jaren geleden stond de GIS (of waren dat dezelfde?) bij elke deur waarachter de revolutie mis schien zou losbreken, en dertig jaar geleden had je vooral de KEN, de Kommunistiese Eenheidsbeweging Nederland die zich overal bij probeerde aan te sluiten. (Of schreven ze 'Kommunistische'? Of waren dat twee aparte groepen? Weet jij dat Reg? Reg is, in 'Life of Brian' van Monty Python, de leider van het Volksfront voor de Bevrijding van Palestina, of het Bevrijdingsfront voor Palestina, of...)

Ja, die deuren waarachter de revolutie mis schien losbarst, of waar de massabeweging start die alles zal veranderen, of waarachter in ieder geval zielen winbaar zijn. (Want winst moet er gemaakt worden, wat dat betreft zijn het net kapitalisten.) Bij gebrek aan zielen kan je trouwens ook proberen om elk links initiatief over te nemen, zoals de oude Marx de Internationale al inpikte door heel slinks ondermeer Bakunin eruit te wippen (waarvan ik me overigens ook afvraag of dat een geschikt joch was).

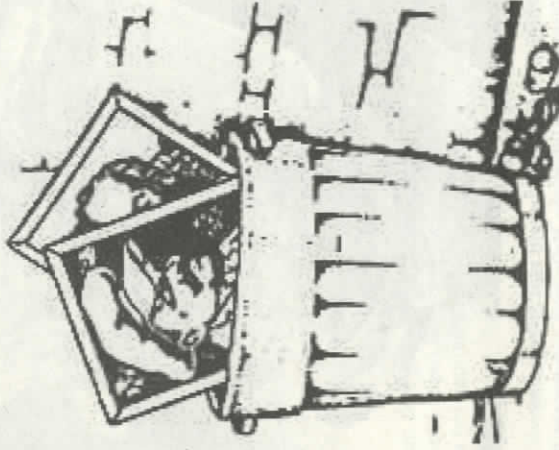
Even een anekdote. (Hoor! Oma vertelt!) Dertig jaar geleden kon je op de universiteit een hoop marxisme in je studiepakket doen. Ik zat bij 'kunst en sociale verandering' (hadden we zelf opgericht, ook dat kon), oftewel marxistische kunsttheorie. Op een dag zou het sociologisch instituut bezet worden om een of andere eis kracht bij te zetten, maar dat was georganiseerd door de Sociologische Studenten Bond, en die was ingepalmd (mis schien zelfs opgericht) door de KEN. Wij waren weliswaar met marxisme bezig (omdat anarchisme altijd doodzwegen werd...), maar we waren niet van KEN of IKB, of van andere partijtjes. En wij waren knalhard het kapitalisme aan het bestuderen, dus we hoefden niet mee te doen aan de bezetting. Logies toch? De gangen waren leeg, de reactionaire sociologen naar huis, wij zaten op onze eigen kamer, de deur gaat open, een bons van de SSB/KEN stap binnen: 'er is een bezetting, eruit, wij vergaderen hier!'

We moesten toegeven dat onze kamer de mooiste van het instituut was, met veel, goed vormgegeven, leuzen aan de muur, maar we wilden toch opmerken dat er die dag volop lege ruimtes waren, en dat we voor een klein links eijse ons zware linkse werk niet opzij wilden zetten.

Het kan trouwens dat we die dag vooral aan het klaverjassen waren.

De anekdote gaat verder. Sociologie (vooral marxistische theorie dus) had ik afgemaakt op een drie maanden durende formaliteit na, en het papierdje interesseerde me niet. ('Willen ze me slechts met dirstitel, dan krijgen ze me niet!') Een paar jaar later ging ik iets heel anders studeren, precisiebankwerken namelijk. Ik stap in mijn nog kraakschone donkerblauwe overall (geborduurd met drie (radikaal-lesbiese) vrouwentekens) de werkplaats binnen, en wie staat daar aan een draalbank? De KEN-jongen die ons uit onze kamer wilde verdrijven! De partijlijn was nu om de fabrieken in te gaan, om daar zeltjes te winnen. Precisiebankwerken is een heel mooi vak, dus mis schien had ie plezier aan de draalbank, maar die kadaverdiscipline, de partij zegt... Brrrrr.

Veel zielen heeft ie niet gewonnen, als ik de

afgelopen decennia zo eens overzie. Zou ie nu een vette baan hebben, zou dat de partijlijn zijn? Of zou ie toch nog aan de draalbank staan? Moole, ingenieuzes onderdelen maken voor speciale protheses of muziekinstrumenten (wat ik ermee van plan was), of nog ingenieuzer onderdelen voor kerncentrales?

GLOBALISERING EN OORLOG

Genoeg verhalen. De IS stonden bij de anti-oorlogsmanifestatie op de Dam (30 september) een brochure te verkopen: 'Globalisering en oorlog - een socialistisch antwoord'. Een erg aardige jongen verkocht ons er eentje, en het is natuurlijk ook interessant om van alle kanten te horen wat ze van de terrorisme/fundamentalisme/kapitalisme-bedeigingen vinden. Terzijde: ik kan me niet herinneren dat het ooit een strijdpunt van feminisme was, maar de jongens van linkse groepjes waren vroeger gemiddeld stukken onaardiger dan tegenwoordig. Onverwacht succesje.

Mijn bespreking kan tot zijn: waardeloos. Precies aangeven waar dat in zit, is echter onbegonnen werk, want op 23 bladzijden tekst staan honderden uit de duim gezogen schijnverbanden! Een wereldrekdord? Nee, linkse politieke pamfletten hebben helaas vaak die dichtheid aan missers.

De brochure begint met de historie van telijke dingen die door het kapitalisme en in het bijzonder de VS zijn bedreven. Dat had van mij korter gemogen en bovendien komt door de wat hamerende toon de opsomming op mij steeds onbetrouwbaarder over, als links overdrijven. Eigentlijk doen getallen er niet zo toe. Er wordt bijvoorbeeld genoemd dat er vele J.P.Coenstraten zijn, maar dat die schurk de Banda-eilanden heeft laten uitmoorden, 15000 doden. Heel erg. Maar als het er 100 waren geweest, was het dan niet speciaal genoeg voor deze brochure?

Overigens wel interessant (als het klopt): de VS zet nu 40 miljard dollar in voor de antiterrorisme-oorlog, terwijl de VN zegt dat dat jaarlijks genoeg is om wereldwijd alle basisvoorzieningen in orde te maken, water, gezondheid, onderwijs.

Waar zitten de IS in de sektestamboom?

Nazaten van de trotskistiese IKB van dertig jaar terug? Een kader met uitgebreide citaten van Trotski wijst daarop. Ze noemen hem een 'revolutionair', een titel die ze ook Lenin geven, maar men leze daar 'schoft'. Apekool, die citaten, misselijk makend. Zie een citaat van Trotski, waarin hij de anarchistiese bommengooiers bekritiseert (waar veel voor te zeggen valt) en zegt dat door hun daden alleen maar de politierepressie harder wordt (dat zou kunnen - je ziet dat mechanisme nog steeds). Maar wie leidde de

eerste grote binnenlandse repressiegolf na de revolutie? Trotski! Ken uw klassieken.

APEKOOL

Apekool ook in de eigen IS-bedenksels. 'De staat Israël bewees zijn nut voor de VS door te laten zien dat hij ertoe in staat was de rol van Waakhond voor het Westen te spelen.' Staat daar iets? Een staat als Waakhond??? Woefwaf, ginds over de Jordaan loopt een schurk!

Of populistiese apekool: 'de Palestijnen verzetten zich tegen racisme'. Als er rassen bestaan (wat ik niet vind), dan horen Palestijnen en Joden zeker tot hetzelfde ras. Laatst hebben veel politici de blunder begaan om zich te scharen achter de leus dat zionisme racisme is, en de IS sluiten zich daar blijkbaar blindelings bij aan.

Heel ernstig is trouwens dat ze ergens schrijven over de joods-christelijke traditie, en wat die voor rotzooi heeft voortgebracht. Binnen theologie zou je over zo'n traditie kunnen spreken, maar bij politiek en ekonomie niet. De christelijke omgang met Joden bestond altijd vooral uit marginaliseren en erger, dus 'joods-christelijk' is een wanconstructie. Maar ook dat christendom doet er niet toe. Als de uitvinding van het kapitalisme samen was gegaan met bidden tot Wodan, dan was precies dezelfde rotzooi voortgebracht, toch?! Bovendien: de problemen met Israël hebben niets te maken met dat daar Joden wonen, maar dat het een bepaald type staat is. Schieten met tanks is niet Joods zoals vliegtuigen in gebouwen boren niet islamities is. Aankomen met die 'joods-christelijke traditie' is domweg racisme!

En dan de ekonomistiese apekool. Er staat echt dat het instorten van het Oostblok samenhangt met de opkomst van multinationals - een onvolgbaar verhaal uteraard. Het moet een heerlijk gevoel geven als je meent alle ontwikkelingen te kunnen verklaren, maar dat gevoel kan je ook bij Jomanda gaan tanken. Heb je echter in plaats van new-age liever ekonomismen, tjia, dan loert het gevaar van old-age. Ik doel op de verklaringen die al een eeuw uit de dommere marxistiese breintjes vloeien, het 'vulgair-marxisme' waarin alles aan alles wordt geplakt, met daaroverheen een sausje van logika-suggererende termen als 'veroorzaakte', 'volgt uit', 'hing samen'. Ik heb duizenden bladzijden marxisme achter de kiezen en kan verklappen dat deze IS-brochure prima past binnen de vulgaire ondersoort van het marxisme.

Kenmerkend daarvoor is ondermeer wat ik 'preekstoellogika' noem. De pastoor wilde wat zeggen over zijn jarige moeder, maar de bijbellezing ging over iets anders. Geen nood, alles valt aan elkaar te breien, gelovigen valt alles te verkopen! (Op dat soort gelovigen hopen ze bij de IS?) Politici, van CDA tot IS, willen invloed en macht. Het kenmerk van politieke praat is dan ook dat de logika meestal wijkt voor de strategie. En daarom ben ik anarchist.

De overige blunders, verdraalingen en vulgarismen uit de brochure schenk ik je. Ik weet niet of IS-mensen van hogerhand stukjes van andersdenkenden mogen lezen, maar zoja: ben je aardig, dan ben je bij de IS niet op je plek. Of ben je niet aardig? Dan ben je nergens op je plek. Van harte beterschap allemaal.

Weia Reinboud

ELITE-ONDERWIJS

Het ziet ernaar uit dat daarmee een taboe is doorbroken: Het "nee tegen studiekostenbijdragen", dat een lange tijd heeft gezorgd voor een verhoudingswijze hoge mate aan gelijke kansen in Duitsland is niet meer onomstotelijk. De consequenties van deze kostenstijging voor studenten, ontoreikende studiefinanciering enz. zijn nu al te zien in een onderzoek van het "Deutsche Studentenwerk": de wil om te gaan studeren daalt vooral bij kinderen uit lage inkomensgezinnen, die meestal door de dwang om tegelijkertijd te moeten werken, vaak "Langzeitstudenten" worden en dus langer over hun studie doen. Het ligt dus voor de hand dat studiekostenbijdragen in welke vorm dan ook deze situatie alleen maar kunnen verslechteren.

Na de rigoureuze koersverandering van de minister wat betreft de studiekostenbijdrage rijst natuurlijk de vraag naar het waarom? Het ziet ernaar uit dat de onderwijspolitiek niet meer door politici wordt bepaald.

Als we iets beter opletten zien we dat de oorzaak van de ministeriële verkiezingsleugen daadwerkelijk in Brussel ligt - in de handen van de EU en vooral ook de WTO (World Trade Organization). Met de in 1994 afgesloten internationale handelsovereenkomst "GATS" (General Agreement on Trade in Services) is men daar bezig om de onderwijs-sector in de handen van de particuliere sector te leggen. Voorzieningen als gezondheidszorg en onderwijs worden in het GATS-verdrag als handelswaar gezien. Onder de paraplu van de WTO en zonder democratische controle van de nationale parlementen moet GATS voor bedrijven de mogelijkheid scheppen om grote delen van de overheidssector, zoals openbaar vervoer, gezondheid, telecommunicatie, watervoorziening, energie enz., over te nemen. De EU-landen hebben zich gemeenschappelijk aan dit verdrag gebonden. Dit verdrag voorziet handelssancties voor die landen die hun markten, in dit geval de dienstverleningssector, niet in de volgens het verdrag vastgelegde mate voor buitenlandse ondernemingen vrijgeven. Vrijgegeven moeten, vroeger of later, alle sectoren die nu geen staatsmonopolie zijn. Dus ook de onderwijssector, daar in Duitsland (en ook andere EU-landen) al particuliere scholen zijn. Buitenlandse ondernemingen kunnen zich met behulp van het GATS-verdrag, dat hun het recht op gelijke behandeling geeft en met hulp van de WTO, toegang tot de overheidssector van een land via de rechter opeisen. Op dit moment wordt in het kader van GATS over de liberalisering van de gezondheidssector en het onderwijs onderhandeld. Tegelijkertijd worden voor bedrijven in Duitsland alvast alle wegen gepleveld. De Duitse universiteiten worden niet alleen met het voorzichtig beginnen, van het verlangen van studiekostenbijdragen nu al voor de concurrentiestrijd "fit" gemaakt. Met het veranderen van staatscholen in stichtingen wordt het de universiteiten mogelijk gemaakt om in een veel grotere omvang als tot nu toe, geld van sponsors in te zamelen en zelf in de particuliere sector actief te worden. Niet voor niets zit sinds halverwege dit jaar met de Universiteit Witten/Herdecke voor de eerste keer een in de wetenschapsmarketing en het inzamelen van geld ervaren privé-universiteit in de Duitse Raad voor Hogeschoolrectoren. Staatshogescholen worden door financiële steun gemotiveerd om eigen patenten professioneel te verkopen. Een wet over de autonomie van de hoge scholen moet het de Universiteiten mogelijk maken om in een veel grotere omvang als dat tot nu toe mogelijk was om zelf - naar vermoedelijk economische criteria - studenten uit te zoeken en studietoelagen te bepalen. Met algemene studiekostenbijdragen moet bij zulke op de markt georiënteerde stichtingen natuurlijk worden gerekend. Het openen van de onderwijssector zoals het in het GATS-verdrag wordt voorzien loopt uit op privatisering, en de grote lijnen daarvan zijn door de EU allang besloten en moeten op nationaal niveau alleen nog worden uitgevoerd. Een terugkeer van de onderwijsinstellingen in staatshanden zijn volgens het GATS-verdrag na de privatisering bijna onmogelijk. Gezien de harde concurrentie om sponsorgeld en

EN KAPITALISME

NEE TEGEN DE EU-ONDERWIJSPLANNEN!

Als we deze ontwikkeling willen stoppen, mogen we zeker niet de richtlijnen van de staatshoofden en regeringsleiders van de 15 EU-landen volgen, die in Maart 2000 tijdens de buitengewone vergadering van de Europese raad werden aangenomen en in Juni 2000 door de Europese raad in een actieplan concreet werden vastgelegd, blijkt bij Riccardo Petrella, raadgever van de Europese Commissie, professor aan de Universiteit Catholique in Leuven (België). Bij deze richtlijnen gaat het er in de komende 15 jaar allereerst om het opbouwen van "e-Europe", zodat Europa in het jaar 2015 de sterkste "e-economy" ter wereld wordt, vertelt Petrella. Een belangrijke doelstelling van de onderwijspolitiek is dat alle Europeanen vanaf het eerste schooljaar de toegang tot de digitale alfabetisering mogelijk wordt gemaakt, zodat op deze wijze concurrerende "Human Resources" opgeleid worden - Deze zullen vooral in staat moeten zijn om met de Noord-Amerikaanse "Human Resources" te concurreren die op dit moment nog een voorsprong van ongeveer 10 jaar hebben, aldus Petrella.

Australische scholen die bereid zijn de catering overlaten over te laten aan McDonalds kunnen tot 90 dollarcent per verkochte hamburger verdienen.

NEO-LIBERALISME - OPLOSSING VOOR DE "CHOSEN FEW"

Verkocht wordt deze logica van het neo-liberalisme als weg naar meer werkgelegenheid en rechtvaardigheid. Een waanidee, want juist het voorbeeld Verenigde Staten laat zien waar deze weg heengaat: hoewel de economie in de Verenigde Staten in de negentiger jaren een ongelofelijke boom kende, hoewel er weinig werkloosheid was, hoewel de VS de hoogste ontwikkelingsgraad in de informatica- en communicatietechnologie en topuniversiteiten had en heeft, blijft het onderwijsniveau over het geheel miserabel.

De maatschappij wordt door de neo-liberale politiek verdeeld in productieve en onbruikbare "Human Resources". Er ontstaat een neo-liberaal kastensysteem waaraan het nieuwe proletariaat van de "niet wetenden" niet uit kan ontsnappen. Daar in de kasten der wetenden slechts een bepaald aantal "Human Resources" nodig zijn, moet de toegang hiertoe elitair zijn. "Moderne" immigratiepolitiek laat zien waar het naartoe gaat: In vele EU-landen krijgen de kasten der wetenden Greencards en onbruikbare Human Resources worden het land uitgezet.

STAKINGSBEREIDHEID DWARS DOOR EUROPA?

Terwijl in Oostenrijk dit semester voor de eerste keer studiekostenbijdragen betaald moeten worden en in Duitsland deze ontwikkeling ook op gang is gekomen, is de privatisering van het onderwijs in Engeland zo goed als doorgevoerd. In Oostenrijk wordt daarom het idee van een scholieren- en studentenstaking in alle EU-landen goed ontvangen. GRAS ("Grüne und Alternative StudentInnen"), die op dit moment de grootste fractie in het Oostenrijkse Studentenparlement vormt, is erg enthousiast over het idee en ook de AKS ("Aktion Kritischer SchülerInnen") reageerde met interesse. In Duitsland reageerde de grootste scholierenvakbond positief en ook kwamen uit studentenkringen steeds meer positieve reacties binnen. Het heeft steeds minder zin om alleen op nationaal niveau te protesteren daar de belangrijke beslissingen inzake de Onderwijspolitiek in Brussel door de EU worden genomen. Op dit moment wordt daarom contact met alle Europese scholieren- en studentenorganisaties opgenomen.

Herman de Tollenaere

Een speciale website is op het web gezet: <http://int-protest-action.tripod.com>. Discussies en coördinatie worden in meerdere talen via mailinglijsten georganiseerd: <http://groups.yahoo.com/group/int-scholieren-en-studentenakties> Kontakt: eustudenten@gmx.net

HUMAN RESOURCES - HOE VAN DE MENS EEN GRONDSTOF WORDT GEMAAKT

samenwerkingsverbanden met grote bedrijven is het in de logica van de minister zinvol om meer geld in wetenschappelijke onderzoeken te steken en het onderwijs nog verder sponsor-rijp te bezuinigen. Dus ook in de toekomst overvolle klaslokalen.

In officiële documenten en internationale verdragen binnen de EU worden werknemers, scholieren en studenten al lang als menselijke grondstof omschreven. Human Resources worden we genoemd. Het taalgebruik spreekt voor zich: Daar de belangrijkste taak van het onderwijs steeds meer bestaat uit het opleiden van Human Resources in dienst van de bedrijven, is het geen wonder dat het privé-kapitaal - volgens hun logica - probeert z'n eigen prioriteiten en doelstellingen in het onderwijs af te dwingen.

Onderwijs wordt steeds meer als een handelsproduct gezien. Politici accepteren bereidwillig dat de markt de doelstellingen en organisatie van het onderwijs bepaalt. Ook de grotendeels nog in overheidshanden zijnde onderwijssector ziet zich steeds meer als leverancier van op maat gemaakte Human Resources. Onnodige ballast zoals bijvoorbeeld sociale vaardigheden en algemene ontwikkeling worden consequent uit de leerstof weg bezuinigd. Zo wordt het onderwijs steeds meer tot een plaats met ellebogenmentaliteit. De grens tussen winnaars en verliezers loopt tussen de voor veel geld gekochte bezitters van geleerde kennis en ongeleerde Human Resources. Ondanks de inzet van vele jongerenwerkers en leraren wordt de selectie van de "besten" steeds belangrijker, het steunen van de ontwikkeling van oprichten van "elitescholen" is al lang maatschappelijk geaccepteerd. De kennis is de belangrijkste grondstof voor de "new economy" geworden en dit feit wordt als rechtvaardiging voor de liberalisering van het onderwijs gebruikt. Daardoor worden de grote bedrijven en niet meer de scholen de belangrijkste actoren voor menselijke ontwikkeling, de economie en niet meer de maatschappelijke consensus beslist over gewenste vaardigheden. Onderwijs wordt ondergeschikt aan de technologie gemaakt. In toenemende mate laat de politiek zich bij onderricht en wetenschappelijke onderzoeken spannen voor het karretje van ondernemerschap en economisch nut spannen.

EU: OBSTAKEL VOOR DEMOCRATIE

"ALLES WAT DE EU DOET IS ONWENSELIJK OF HAD BETER OP ANDERE MANIEREN BEREIKT KUNNEN WORDEN."

In de conclusie van zijn "kritische gids" over de Europese Unie wordt McGiffen pas echt fel. In de voorafgaande hoofdstukken beperkt hij zich grotendeels tot de feiten en geeft hij een helder en compact overzicht van de werking en de verschillende beleidsterreinen van de Europese Unie. Ook biedt hij een korte geschiedenis van de Europese eenwording, met een samenvatting van de verschillende verdragen die tot nu toe zijn aangenomen. Handboeken en standaardwerken over de Europese Unie hebben doorgaans als nadeel dat ze erg dik en saai zijn en met een allesrelativerende academische afstandelijkheid geschreven zijn. Het boekje van McGiffen is een aangename uitzondering: het is een combinatie van een beknopt naslagwerk over en een kritiek op de EU.

De Engelsman Steven McGiffen weet waarover hij praat want al sinds 1986 is hij werkzaam voor de Europese Unie, om precies te zijn voor de fractie van verenigd links in het Europees Parlement. Daarnaast is hij adviseur van de Nederlandse SP en redacteur van het linkse internetblad *Spectre*. McGiffen legt uit dat tegenstanders en voorstanders van de EU zowel van politiek rechts als links komen. Rechtse voorstanders van de EU waarderen de versterking van neoliberale tendenties in het Europees project en de voordelen die het oplevert voor het bedrijfsleven. Rechtse critici richten hun pijlen op het verlies van nationale soevereiniteit en de uitholling van nationale waarden. Met name in Engeland is dit een invloedrijke stroming, waar McGiffen zich overigens fel tegen afzet.

Linkse voorstanders (in Nederland vertegenwoordigd in Groenlinks en de PvdA) omhelzen het federalisme-idee en zien de Unie als politiek tegenwicht tegen het kapitalisme of de VS. Linkse tegenstanders beweren juist dat de EU het kapitalisme dient en versterkt en wijzen op de uitholling van democratische waarden.

McGiffen hoort bij de laatste groep. Hij is van mening dat burgers zoveel mogelijk directe invloed op beleid moeten kunnen uitoefenen, en stelt vast dat met de toename van de macht van Europees instanties de mogelijkheden hiervoor steeds beperkter worden. Terwijl de meeste kritiek op de EU, afkomstig van NGO's en belangengroepen, bestaat uit deeldkritiek, loopt door de kritiek van McGiffen duidelijk een rode draad: bij elk deelonderwerp wijst hij op de stelselmatige uitholling van democratische waarden en controlemechanismen. Hij benadrukt dat het beleid van de Europese instanties vooral gericht lijkt op de belangen van het Europese bedrijfsleven, iets wat weerspiegeld wordt in de inhoud van de recente Europese verdragen (Maastricht, Amsterdam, Nice). Dit beleid staat ver van de burgers af en wordt ontwikkeld en uitgevoerd door ongekozen technocraten. De EU impliceert kortom een algemene verzwakking van democratische waarden in Europa. Het onlangs

Steven P. McGiffen: *The European Union, a critical guide*. (Pluto Press, 2001, £11.99)

David

COLUMN: DE WERELD NA 11 SEPTEMBER

Ook voor mij is de wereld er na 11 september anders uit gaan zien. Aan een oproep voor een demonstratie hier in Leiden tegen de nieuwe oorlog geef ik geen gehoor. Niet omdat ik me geen zorgen maak over de (mogelijke) escalatie van geweld in de wereld, maar ik weet niet waartegen of waarvoor ik moet demonstren. Ja, tegen terrorisme, maar daar gaat het in de demonstratie niet om. Het gaat om de zogenaamde nieuwe oorlog en ik vraag mij af of ik daar wel zo tegen ben.

Het probleem valt voor mij uiteen in twee verschillende thema's. Het eerste is de identificatie met de daders, die totaal ontbreekt. Bij een ontvoering in Zuid-Amerika las ik verklaringen over grootgrondbezitters en imperialistische verhoudingen die ik kon begrijpen. In het Francotijdperk in Spanje was een aanslag in een kader te plaatsen en in de kwestie van Palestina weet je ook waarom aanslagen worden gepleegd. En los van de vraag of je het middel aanvaardbaar acht, met het doel is identificatie mogelijk. Maar de gebeurtenissen in de USA op 11 september brengen alleen maar raadselen voort. Ik zie vanavond (14 oktober) een woordvoerder van Bin Laden waarschuwen dat moslims er verstandig aan doen om voorlopig niet meer te vliegen en de eerste gedachte die bij mij opkomt is dat er waarschijnlijk weer nieuwe opties op aandelen van vliegtuigmaatschappijen zijn genomen waarmee weer flink wat speculatiewinst kan worden, gegenereerd door de multimiljonair Osama Bin Laden. Zijn blinde woede zegt mij niets, zijn misbruik van de problemen van de Palestijnen stuit me tegen de borst. Hij probeert ook geen sympathie te verwerven voor zijn standpunten bij de wereldbevolking, maar lijkt alleen maar op de golven van de emancipatie van moslims een soort antiwesters sentiment te willen bewerkstelligen, zonder daar een concreet programma aan te koppelen. Is hij tegen het kapitalisme? Of is hij alleen maar tegen de waarden en normen van het westen? En welke waarden en normen gelden er voor hem. Het lijkt erop dat we hier eerder met een psychopaat van doen hebben dan met een politiek activist. Een verongelukkig ego die zijn geluk probeert te krijgen met middelen die hem ter beschikking staan vanwege zijn rijkdom. En als hij zo'n moeite heeft met de relatie tussen Saudi-Arabië en de USA, waarom voert hij die strijd dan niet in/tegen zijn vaderland. Kortom, met wortel en tak uitroeien dat netwerk van hem.

Het tweede thema is de positie van de Verenigde Staten. Getroffen door de aanslagen zoekt zij naar een passend antwoord. Ik ondersteun dat, de aanslagen kunnen niet onbeantwoord blijven. Het terrorisme moet worden aangepakt. Natuurlijk gelden daarbij allerlei randvoorwaarden, zo wens ook ik niet dat in ons land ineens zaken als de identificatieplicht worden ingevoerd. Een antwoord moet er komen op twee fronten lijkt me. In Afghanistan zelf waar de staat en het netwerk van Bin Laden met elkaar verweven zijn en die blijkaar in staat zijn deze terroristische acties voor te bereiden en uit te voeren. De internationale gemeenschap moet daar zo snel mogelijk een VN-mandaat-gebied van maken om de uit de hand gelopen situatie aan te pakken. Het land is volledig in verval geraakt door de vele oorlogen en het ontbreken van een rechtstaat. Het ontbreekt er aan iedere vorm van mensenrechten, ik verwijs gemakshalve maar naar de vele rondzendmails over de positie van vrouwen. De beelden die we er van op de televisie krijgen probeer ik zo snel mogelijk te verdringen, zo misselijk word ik ervan. Afghanistan is overigens ook een van de grootste producenten van harddrugs in de wereld en die lucratieve handel heeft waarschijnlijk al meer slachtoffers gemaakt dan de gebeurtenissen op 11 september.

aangenomen Europees Charter voor Burgerrechten wordt weggehoond door McGiffen: het is een "waardeloos document" vol vaagheden, gemeenplaatsen en tekortkomingen, dat bovendien niets toevoegt aan rechten die burgers in hun eigen land al hebben. Hij ziet het als een propagandastunt om Europa een democratisch imago te geven.

De nadruk van McGiffens kritische gids ligt op de economische aspecten van de EU: de interne markt, de euro, landbouwbeleid, economische relaties, transport, werkgelegenheid. Onderwerpen als justitiële samenwerking en vluchtelingenbeleid komen slechts zijdelings aan de orde. Het slothoofdstuk van zijn boek is het interessants, als hij zijn kritiek op de EU samenvat en een hard anti-nationalistisch standpunt verdedigt. Hij wil zich hiermee onderscheiden van de luidruchtige nationalistische "eurosceptici" in zijn geboorteland; tegelijkertijd verwerpt hij een opkomend Europees nationalisme.

Hoe verder de Europese integratie vordert, des te meer macht te liggen komt bij instanties die democratisch slechter controlebaar zijn. Hoe moet het dan wel? McGiffen houdt een pleidooi voor een geheel andere manier van internationale samenwerking, met werkelijke democratische, internationale instituties. Hoe deze "werkelijke internationalisering" er dan precies moet uitzien werkt McGiffen niet uit; dit valt ook buiten het bereik van zijn boek. Wel maakt hij duidelijk dat de EU hier geen rol bij zal spelen. Hij ziet de Europese Unie, net als instellingen als de WTO en het IMF, als een obstakel voor democratische internationalisering over cultuurgrenzen, historische grenzen en taalgrenzen heen.

Op 23 mei jl. is de maatregel effectief geworden dat Hindoes een gele strip moeten dragen nadat eerder al de Boeddhabeelden, behorend tot het werelderfgoed werden vernietigd. De aanval van de USA en de UK mag wat mij betreft in dat kader staan. Zodat behalve het ontmantelen van het netwerk van Bin Laden en de Taliban-dictatuur ook aan de vernederingen van het Afghaanse volk een einde kunnen worden gemaakt. Ik zeg daar wel direct bij dat ik mijn grote twijfels heb bij de inzet van de USA en UK op dit punt. 11 september is wat dat betreft een beladen datum, namelijk op die dag werd in 1973 het democratisch gekozen regime van Allende in Chili, met hulp van de USA/CIA, omver geworpen. Overigens, het is eerder gezegd en geschreven, niet alleen Sadam Hoessein, maar ook Bin Laden is mede door de USA bewapend in het verleden. In die zin begrijp ik het wantrouwen van hen die wel demonstren.

Het tweede front dat moet worden geopend heeft te maken met de verdeling van de rijkdom op aarde. Uitingen van religieus fanatisme zoals we thans in delen van de islamitische wereld zien worden natuurlijk ook gevoeld door de groeiende kloof tussen arm en rijk. Door de anti-globalisten is terecht gewezen op het feit dat de afgedwongen toegenomen vrijheid in de wereldhandel juist de rijken het meest profijt bezorgt. Dat leidt niet alleen tot migratiestromen maar ook tot "antiwesterse" opinies. In de tegenwoordige tijd hebben die een andere vorm dan in de tijd van de antiekoloniale strijd toen het marxisme zijn stempel daarop drukte. Het beangstigende is dat de huidige vorm van het verzet in vooral de islamitische wereld voor een deel ongestructureerd is en gevoeld wordt door collectieve religieuze uitingen. Het is meer een statement dat wordt gemaakt, bedoeld voor intern gebruik, dan dat er een concreet plan aan ten grondslag ligt.

De USA zullen bovenstaande motieven niet betrekken bij hun analyse van de aanslag en hun antwoord daarop. Maar we kunnen hun niet het recht ontzeggen de laffe en nog steeds niet opgeëiste aanslag te beantwoorden. Daarom dat ik niet meeloop in de demonstraties die de USA het recht ontzeggen de aanval met geweld te beantwoorden. Daarom ook dat ik (nog?) niet meeloop in de demonstraties zolang het geweld proportioneel is en gericht op de daders van 11 september en het omverwerpen van het fascistische Talibanregime.

Gerard van Hees
Gemeenteraadslid GroenLinks Leiden

DUSNI EUWS

POLITIEKE AGENDA OKTOBER-DECEMBER

Zaterdag 20 - zondag 21 oktober
11:00-17:00: Mc vulnis, een expositie over en met zwerfvuil van Mc Donald's bestaande uit video, geluid, foto's en collages. Valkestraat 6, Amersfoort. Org: deezeez! Info: deezeez@antenna.nl <http://www.antenna.nl/deezeez>

Zondag 21 - zondag 28 oktober
One World Week. Info: 0044-118-9394933. e-mail: enquiries@oneworldweek.org.

Maandag 22 oktober
18:30: Discussie-bijeenkomst Van Genua naar Brussel: voorbereiding van acties tijdens EU-top Brussel (14 dec). Ronde Zaal Uva, Amsterdam. Mailinglijst via: d14_nl_subscribe@yahoo.com. Org: Initiatiefgroep D14-nl (voorheen Globaliseer Verzet). Info: D14_nl@yahoo.com.

Maandag 22 oktober
Grote blokkade van Schotse kernwapenuitkooptenbasis in Faslane. Schotland. Org: Trident Ploughshares. Info: Tp2000@gn.apc.org. <http://www.tridentploughshares.org>

Dinsdag 23 oktober
19:30-22:00: Debat - Biodiversiteit kun je niet eten. Mmv. minister Brinkhorst. De Rode Hoed, Amsterdam. f15.-

Dinsdag 23 oktober
19:30-22:00: Vijfde Duurzaamheidsdebat 'Biodiversiteit kun je niet eten': Is het mogelijk om biodiversiteit en armoedebestrijding met elkaar in harmonie te brengen? De Rode Hoed, Amsterdam. Org en info: NCDO, 020-5503555, e-mail: info@ncdo.nl. <http://www.ncdo.nl>

Woensdag 24 oktober
13:00-14:00: Vredeswake op het Binnenhof, ivm. de Dag van de Verenigde Naties. Na de wake nagesprek in de Antonius van Paduakerk, aan de Fluweelboomstraat, Den Haag. Org: Franciskaanse Vredeswacht. Info: 020-6452399 (Roline Roldinga). Email: roveldd@dds.nl.

Donderdag 25 - maandag 29 oktober
Internationale studentenc conferentie tegen landmijnen. Sarajevo/Bosnie-Herzegovina. Org: Int. Conf. Students for A Mine Free World. Info: E-mail: sarajevoconf@usa.net. <http://welcome.to/sarajevoconf>.

Vrijdag 26 oktober
20:00: Diverse korte films mbt. verzet in de gevangenis in Turkije. Ihkv. cyclus 'Andere beelden van een bondgenoot'. Filmhuis Cavia, Van Hallstraat 52-1, Amsterdam. f.5.-. Ook films over Turkije op 5, 12 en 19 oktober; zelfde plek, zelfde tijd. Org: Club Index/Filmhuis Cavia. Info: 020-6811419.

Vrijdag 26 - zondag 28 oktober
Marxisme 2001 - Van antikapitalisme naar revolutie. Drie dagen debat en discussie. f20.- voor 3 dagen of f12,50 per dag. HTIB, 1e Weteringplantsoen 2C/Buurthuys Verzet, Hembrugstraat 156, A'dam. Org: Internationale Socialisten. Info: marxisme2001@internationalesocialisten.org

Vrijdag 26 - zondag 28 oktober
Wild/Front Weekend voor anti-autoritaire milieu-activisten uit Vlaanderen, Nederland, e.o. Div. praktische workshops. Bellen voor de locatie! 084-8666018. Vrijw. bijdrage voor het eten. Org: GroenFront en Wildgroe! Info: E-mail: weekend@groenfront.nl. <http://www.groenfront.nl>

Zaterdag 27 oktober 11:00-17:00
Aanloopdag rond thema Globalisering. Deelnemers wisselen hun vragen, ideeën en ervaringen uit. Omslag, Hoogstraat 301a, Eindhoven. Bijdrage: wat het je waard is. Vooraf aanmelden! Wie wil kan na afloop bijeen mee-eten (biol.-veget). Org: Omslag. Info: 040-2910295, e-mail: omslag@omslag.nl. <http://www.omslag.nl>

Zaterdag 27 oktober
Internationale actiedag om de onderlinge verbondenheid tussen anti-oorlogsgroepen wereldwijd zichtbaar te maken. De oproep komt van de organisatoren v/d grote vredesmanifestatie in Washington op 29 sept. J: Act Now to Stop War & End Racismel (A.N.S.W.E.R.). Info: Internat. Action Center, e-mail: iacenter@iacenter.org. <http://www.iacenter.org>

Zaterdag 27 oktober - zaterdag 3 november
Diverse activiteiten op en rond Wereld Veganisme Dag (1 nov). Info: 030-2763970 info@wereldvegansmedag.nl <http://www.wereldvegansmedag.nl>

Maandag 29 oktober
Actiedag voor sluiting van open-proefdiercentra. Bijv. bij Yamanochi Europe bv, Elisabethhof 19, Leiderdorp. (Campagne van SHAC). Info: e-mail: bprcapenhel@yahoo.com. <http://www.shac.net>. <http://www.antenna.nl/nvda/bprcmonkeyhell>

Maandag 29 oktober
Openbare conferentie De Keerzijde van Genetische Manipulatie. Over div. aspecten van g.m. op milieu, dierenwelzijn en ontwikkelingslanden. Er wordt ingegaan op de aspecten die de eikel Terlouw in publiek debat 'Eten en Genen' laat liggen. Uitkomsten gaan naar kabinet. Theater Dilgentia, Den Haag. Org: Greenpeace ism. 15 andere org's. Inschrijven via 0343-510012.

Maandag 29 oktober - vrijdag 9 november
Internationale klimaatconferentie (COP-7). Marrakech/Marokko. Info: Friend of the Earth-EWNI. E-mail: francesm@foe.co.uk.

Dinsdag 30 oktober
20:00-22:15 Bijeenkomst rond Globalisering. Inleiding op de WTO door Erik Oostrijk (Zuid-Noord Fed.). COS, Stationsstraat 39, Tilburg. Org: Bureau Ver(?)Antwoord. Info: tilburg@cos.nl of 013-5351523 (Jan Vugts/Herman Fitters)

Donderdag 1 november
Werelddag voor Veganisme. Thema: De kip achter het ei. Brochure beschikbaar! Info: Werkgroep Wereld Veganisme Dag, 030-2763970, e-mail: info@wereldvegansmedag.nl. <http://www.wereldvegansmedag.nl> en bij Ned. Ver. v. Veganisme: 026-4420746

Donderdag 1 november
Wereldhandels WTO (4e bijeenkomst in cyclus over 'Globalisering'). Omslag, Hoogstraat 301a, Eindhoven f 7,50. Reader beschikbaar. Vooraf mee-eten kan. Aanmelden! Org: Omslag. Info: 040-2910295, omslag@omslag.nl. <http://www.omslag.nl>

Zaterdag 3 november
13:00-14:00: Wake voor vermisten wereldwijd. i.h.b. in Turkije en Koerdistan. Solidariteitswake met de 'zaterdagmoeders' van Istanbul. Plein voor de Catharinakerk, Eindhoven. (elke 1e za v/d maand, zelfde tijd, zelfde plek). Org: Groot aantal Eindhovense org's. Info: 040-2517607 (Solidariteitsgroep Koerden).

Zondag 4 november
Autovrij Zondag in (delen van) Amsterdam: gebied binnen de ringweg A 10. Info: LOAZ en Milieudefensie, 020-5507300. E-mail: autovrij@milieudefensie.nl. <http://www.autovrijdag.nl>

Zondag 4 november
14:00-17:30: Overleg over acties op 8 dec. ter verovering, herovering en/of verdediging van Vrije Ruimtes tbv. niet-commerciële initiatieven. Ihkv. campagne Lokaliseer Verzet. Org: Initiatiefgroep Lokaliseer Verzet. Info: 06-18200684, e-mail: info@lokalseerverzet.nl. <http://www.lokaliseerverzet.nl>. Zie ook elders in dit blad.

Zondag 4 november
11:00

Vega-Beurs met info-stands, video's, producten, hapjes e.d. Om 18.00 vega eten voor f12,50. ACU, Voorstraat 71 in Utrecht. Org: Werkgroep Wereld Veganisme Dag. Info: 030-2763970 info@wereldvegansmedag.nl <http://www.wereldvegansmedag.nl>

Maandag 5 november
20:00 Lezing door Michael Parenti (VS) tgv. zijn boek 'Zwarthemden en Roden, Rationeel fascisme en de val van het communisme'. Oudemanspoort, Rechtenfaculteit Uva, zaal D109. Parente gaat in op de 'nieuwe oorlog', maar vooral in debat met Meindert Fenema (politicoloog) over de mondialiseringkritische beweging. Info: E-mail: tvissia@fnetnetwork.com.

Maandag 5 - vrijdag 9 november
WTO ministersconferentie. Over wereldhandel. Qatar. Info over protesten en tegentop-activiteiten via de emaillijsten: stopthewto@topica.com en stopwtoaround@egroups.com <http://www.tradewatch.org>

Vrijdag 9 november
Herdenking van de Kristal-nacht. Internationale Dag tegen fascisme en antisemitisme. Info: United 020-6834778. E-mail: united@antenna.nl

Vrijdag 9 november
Wereldhandelsorganisatie (zie elders in deze Dussieuws).

Vrijdag 9 november
16:00-23:00: 20 jaar HVP; 20 jaar vredesstrijd - Van Kruisraket tot Star Wars: 16 uur receptie, 19 uur Jan en Alleman, 20 uur debat Ruimtwapens. WDC 'De Kronkel', Westeinde 425, Den Haag. Org: Haags Vredes Platform. Info: 070-3818938 hvp@ddh.nl <http://www.ddh.nl/org/hvp>

Zaterdag 10 november
10:00-18:00: Anarchistische Boekenmarkt. Cultureel Centrum Moira, Utrecht. Cultureel programma vindt plaats bij ACU (op steenworp afstand). Info: Peetje Lanser, 030-2721351, e-mail: peetje@antenna.nl.

Zondag 11 november
15:00-19:00 Kristalnacht herdenkingsfestival Met open podium, jongerenoptredens en regionale bands. Cafe Altstadt, Eindhoven. Org: Jongerenbond, afd. Eindhoven. Info: 040-2464403, e-mail: xx.jongerenbond@12move.nl.

Zondag 11 - zondag 18 november
Migrantenweek. Thema: Maak Recht. Tijdens deze week wordt aandacht gevraagd voor de positie van arbeidsmigranten in Nederland. Activiteiten in het hele land. 11 nov. politiek forum in Den Haag. Infopakket beschikbaar a f. 7,50. Org: Projectgroep Migrantenweek v/d Raad van Kerken. Info: 045-5711980. <http://www.migrantenweek.nl>

Woensdag 14 november
21:00: Feministisch kafee, georganiseerd door Studievereniging Vrouwenstudies De Sirenen. In kafee De Molli, Van Oostadestraat 55hs, A'dam. Elke tweede woensdag v/d maand. Info: Jens van Tricht, e-mail: pothead@zonnet.nl.

Vrijdag 16 - zondag 18 november
Studieweekend van Esperanto Nederland. Bergen aan Zee. Info: <http://www.esperanto-info.nl/studieweekend.html>.

Vrijdag 16 - maandag 19 november
Vredesaktiekamp van Trident Ploughshares. Over geweldloze anti-nucleaire acties. London, GB. Org: Trident Ploughshares. Info: E-mail: tp2000@gn.apc.org. <http://www.tridentploughshares.org>

Zaterdag 17 november
wereldwijd: Studenten Actie Dag tegen GATS en privatisering. Info: <http://www.stud.uni.hannover.de/gruppen/ius>.

Zaterdag 24 november
Internationale Niet-Winkeldag ('Buy Nothing Day'). Wereldwijde aktiedag tegen (Westerse) overconsumptie en de gevolgen daarvan voor mens en milieu. Ook akties in heel Nederland. Aktiehandleiding beschikbaar! Info: Omslag: 040-2910295. e-mail: nwd@omslag.nl <http://www.ddh.nl/nwd>

Zondag 25 november
vanaf 13:00 uur: Hannie Schaft-herdenking. Info: 075-6163379 (St. Nat. Hannie Schaft Herdenking).

Zaterdag 1 december
Internationale solidariteitsdag met Prisoners for Peace: stuur kaarten en bloemen naar vredesactivisten die gevangen zitten! Lijst beschikbaar bij War Resisters International (WRI). Info: E-mail: office@wri-irg.org.

Zaterdag 1 december
Wereld-AIDSdag.

Zaterdag 1 - zondag 2 december
Bijeenkomst om te praten over strategieën in de strijd tegen kernenergie en kernwapens. Reader beschikbaar a f. 5,-. Bellen voor plek en tijd: 020-6168294. Rampenplan verzorgt het eten. Vooraf aanmelden bij LAKA, Postbus 59636, 1040 LC A'dam. Org: LAKA. Info: E-mail: dirk.ban@trouwweb.nl.

Zaterdag 8 december
Oproep tot lokale actie(s) gericht op het veroveren, heroveren of verdedigen van Vrije Ruimtes tbv. niet-commerciële initiatieven. Ihkv. campagne Lokaliseer Verzet. Info-avond op 4 november in Utrecht. Org: Initiatiefgroep Lokaliseer Verzet. Info: 06-18200684, e-mail: info@lokalseerverzet.nl. <http://www.lokaliseerverzet.nl>

Zaterdag 8 december (ovb)
Informatieve bijeenkomst over commercialisering van de samenleving. Speerpunten onderwijs, huisvesting, Kunst en Cultuur en het lichaam.

S' middags lezingen en discussie, 's avonds eten debat en concert van iig René Binbamé (revolutionaire gitarist uit Brussel) Plaats: Vrijplaats Boerhaavelaan (EuroDusnie-gebouw) te Leiden. Zie voor nieuws de EuroDusnie-webstek.

Mandag 10 - vrijdag 14 december
Scholieren- en studentenstaking in de hele Europese Unie. Org: Coalitie van verschillende groepen (Zie website en mailinglist). Info: 0049/2336/830455 eustudenten@gmx.net <http://int-protest-action.tripod.com>

Vrijdag 14 december
EuroTop. Laken (bij Brussel), België. TegenTop-info oa. op: <http://www.d14.be/> (oproep voor demo). <http://euforthpeople.tripod.com/> (oproep schol./stud. staking); <http://www.xs4all.be/~verdan/eurotop/index.html> (achtergr.) Alg. info: XminY Solidariteitsfonds: kh@xminy.nl